

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 8.50
za en mesec 2.30
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . . . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.80
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Vidijo nas . . .

Liberalizem je bil do nedavna zraščan z našo inteligenco in javni štempeji v slovenstvu, v kulturi in politiki je imel liberalni značaj. Pomnimo še čase, ko se je med ljudstvom istovestil pojem »Slovenskega Naroda« s pojmom političkega časopisa sploh. »Narod« je bil razpolno ime. »V Narod« je stalo, v »Narod« bomo dali — to je pomenjalo ravno to, kakor v politički list.

Osebe, ki so vodile liberalno politiko, so bile v javnosti izključno priznani zastopniki našega naroda sploh. Hrvat, Čeh, Poljak, ki je govoril o Slovencih, je mislil na liberalce in na liberalno stranko; če je prišel med nas, je šel seveda k nasprotnikom. Friedritve, četudi malostna in brezpomembne, so se šele za narodne v najspicnejšem pomenu, kadar so jih uprizarili liberalci. Slovanski gostje so jih obiskovali v veri, da stopajo s tem v stik s Slovenci sploh.

Naše gibanje se je preziralo. V Zagrebu še danes komaj dobiš po kavarnah »Slovenca«; v Pragi nismo veljali nič. Klevete, ki jih je iz strankarskih ozirov metala slovenski liberalizem na naše političke delavce, zlasti na dr. Šusteršiča, so dobile v javnosti aksiomatiški značaj. Zabavljalo se je proti njemu povsod v tistem zmislu kakor doma. Tudi listi, katerim se štiti za katoliške, so odklanjali vsak stik s »klerikalnimi« Slovenci, zlasti pa s »klerikalnimi« Kranjci.

Naši voditelji so imeli vsled tega silno težko stališče. Zdelo se je skoraj nemogoče razbiti vse predsodke, kar jih je nagromadil zviti in v tem oziru neumorno delavni nasprotnik, ki je uporabljal tudi najgrja sredstva in iskal zaveznikov za svoje intrige celo pri najhujših narodnih sovražnikih. Nemškonalonalni listi in vsenemški poslanci so z našimi liberalci v lepi vzajemnosti mešali blato proti načelniku naše stranke in njegovim tovarišem.

Zdaj je ta doba že pri kraju. Zadnji ostanki slepih puhlic proti nam padajo in javnost ve, da govori o slovenskem narodu samo takrat, ko govori o naši stranki. Mi nismo več samo klika, ne več samo stranka, marveč mi smo slovensko ljudstvo.

V tem zmislu se mora pojmovati obisk voditelja hrvaške kmečke stranke in zastopnika čeških agrarcev pri nas. V pozdravu, ki so ga jim klicale neštete množice, se je izražalo veselje, da nas tudi zunanji svet vidi in upošteva, in da vedo tudi med Čehi in Hrvati, kje jim je iskati Slovencev.

Kdor ne upošteva tega dejstva, se mu utegne zdeti kaka reč čudna. Ne prezirimo pa, da je naša stranka načelno in v svojem delu na tleh, ki spadajo v njen delokrog, torej na Slovenskem, neizpremenljivo dosledna in stalna. Taka mora tudi ostati.

Ne mislimo peti slavospevov zavoljo tega, ker smo podrli že mnogo predsodkov med slovanskimi brati; potrebno se nam je pa zdelo to pibiti. Zavestno smo delali za ta cilj in bomo tudi v bodoče. Mirnega srca lahko prepuščamo svojim voditeljem vodstvo pri tem delu. Uspeh je pokazal, da so tudi v tem oziru vredni našega popolnega zaupanja.

Reforme.

Izprememba ljublj. občinskega reda in občinskega volivnega reda in nova cestna postava.

Naši liberalci že nekaj časa sem napenjajo po svojem časopisju vse sile, da nalujskajo ljubljansko prebivalstvo proti nameravani izpremembi občinskega reda in občinskega volivnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano, kakor tudi z ozirom na nameravano novo cestno postavo. Priredili so v ta namen včeraj v »Mestnem domu« shod, na katerega so bobnali z velikimi lepaki in po »Narodu« ves teden. Shod je bil zelo klavno obiskan, liberalni agitacijski reklamni tamtam ni vlekli, od 200 do 300 oseb se je shoda udeležilo. O deželni upravi je govoril dr. Tavčar. Napovedoval je obstrukcijo v prihodnjem deželnozbornem zasedanju, ko se bo šlo za izpremembo ljubljanskega volivnega reda in za novo cestno postavo. Na včerajšnji govor dr. Tavčarju ne moremo čestitati, osobito ne sledeči dr. Tavčarjevi frazi: »Klerikalni prvaki od švedravega« Lampeta do jezikevega Štefeta. Tak ton je morebiti običajen po salonih liberalne frakarije in po salonih polusveta, zato so se ob tej Tavčarjevi duhovitosti zglašali celo zagriženi liberalci. Ni naš namen, da se podrobno bavimo z dr. Tavčarjevimi izvajanj. Gre

se nam zgolj za to, da označimo naše stališče z ozirom na nameravano izpremembo ljubljanskega občinskega in volivnega reda in z ozirom na nameravano preosnovno cestne postave.

Nameravani novi ljubljanski občinski volivni red.

Dr. Tavčarjeva izvajanja o nameravani ljubljanski volivni preosnovi v kratko lahko strnemo v sledeči stavek, s katerim je bobnal ljubljanski liberalni dnevnik na včerajšen klavrn shod:

»Z novim občinskim volivnim redom vas hočejo oropati še vaših političnih pravic in vas s stališča zavedne večine z vašim lastnim denarjem potisniti v brezpravno manjšino.«

Lahko bi dokazali liberalcem potrebo ljubljanske občinske volivne preosnove tako, da ponatisnemo poročilo tiste seje ljubljanskega občinskega sveta, v kateri so ljubljanski liberalni mestni očetje sami sklenili volivno preosnovo za Ljubljano. Nočemo. Preiskavati tudi nočemo, kje da je običaj dotični sklep ljubljanskega mestnega senata.

Stališče naše stranke in našega lista z ozirom na nameravano izpremembo občinskega reda in občinskega volivnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano je sledeče:

»Sedanjí ljubljanski občinski in volivni red sta zastarela in nikakor ne odgovarjata zahtevam našega časa, časa splošne in enake volivne pravice. Nujno in neodložljivo je, da se modernizirata in da se odpro vrata ljubljanske občinske svetovalnice najširšim ljudskim slojem, ki naj sodelujejo pri ljubljanski občinski upravi. Naša stranka, ki ima zdaj večino v kranjskem deželnem zboru, je modernizirala občinsko upravo po celi kranjski deželi, sodelovalo bo ljudstvo razven Ljubljane po tej že sprejeti reformi v celi kranjski deželi pri občinski upravi. Nikakor ne gre, da bo imela Šiška itd. moderni občinski in volivni red, Ljubljana pa nazadnjaškega, ki izključuje tisoče in tisoče ljubljanskih soobčanov od sodelovanja pri ljubljanski občinski upravi. Po nameravani izpremembi ljubljanskega volivnega reda bodo imeli pravico voliti v ljubljanski občinski svet vsi oni avstrijski državljani, ki so dovršili 24. leto. Naša stranka hoče dati ljubljanski občinski upravi obliko, ki je primerna našemu modernemu času. Liberalci bi storili pametno, da se ne kažejo reakcionarje in zaščit-

nike privilegijev, marveč sodelujejo pri napredni reformi, ki je potrebna, ki odgovarja duhu in razmeram časa, ki se zato mora in se bo napravila!

Nameravana nova cestna postava.

Načrt o nameravani novi cestni postavi je izdelal deželni odbor vojvodinje Kranjske. Izjavljamo: Naša stranka o nameravani novi cestni postavi še ni zavzela svojega stališča, ni še vezana, ker ni ničesar sklepala.

Proučili smo po deželnem odboru izdelani načrt nameravane nove cestne postave. Izjaviti hočemo mnenje našega lista o nameravani novi cestni postavi, ne da bi s tem hoteli količjak vplivati na poklicane činitelje naše stranke.

Po krivdi prejšnje večine kranjskega deželnega zbora imamo po kranjski deželi ceste, da se Bogu usmili. Izlepa ne najdete kmalu kje tako zanemarijenih cest, kakor v naši deželi. Nujna življenjska gospodarska potreba je, da dobimo na Kranjskem moderne ceste, ker le tako je mogoče, da se dvigne gospodarsko blagostanje kranjskega prebivalstva. Vse kranjsko prebivalstvo teži v Ljubljano. Z novimi in z dobrimi cestami po deželi pridobi v prvi vrsti Ljubljana, ker se olajša in naravno tudi pomnoži promet dežele z glavnim mestom, od česar bodo imeli Ljubljančani v prvi vrsti dobiček. Boljše bo po novih komunikacijah skrbjeno za preživljenje, od večjega prometa deželanov v glavnem mestu bo imel večje dobičke ljubljanski obrtnik, ljubljanski trgovec in celokupno ljubljansko prebivalstvo. Zato se nam zdi le pravično, da tudi Ljubljana primerno prispeva k zgradbi in vzdrževanju ceste, ker bo imela po novih cestah neprimerno več dobička, kolikor bo prispevala.

Shod v Šmartnem pri Litiji.

Na shodu »Kmečke zveze« v Šmartnem pri Litiji 25. t. m. je deželni poslanec Mandelj govoril o delu kranjskega deželnega zbora. Naglašal je, da hoče S. L. S. delovati zlasti na gospodarsko povzdigo kmečkega stanu. Lotili se bomo potrebne dela za povzdigo živinoreje in sadjeve. Velika dobrota za razdolžitev kmečkega stanu bo deželna banka, pri kateri bo mogel kmečki posestnik ugodno konvertirati vknjižene dolgove.

Dr. Lampe je nato poročal o položaju v državnem in deželnem zboru in o ustanovitvi Vseslovenske Ljudske Stranke.

LISTEK.

Onkraj Gorjancev.

(Dalje.)

Nazaj grede stopim v podrto cerkev ter si jo ogledam. Strehe ni na nji nobene, oprave tudi ne. Samo zidovje še štrli pokonci, pa tudi ono že razpada v grobljo.

Da bi si ogledal nekoliko bolje Zumberk, sem nazaj grede nalašč zavil po napačni poti, ne po tisti, ki pelje naravnost nazaj v Hrast. Toda dve Vlahinji, ki sta delali na polji, sta me zagledali in misleč, da sem zašel nehote, sta toliko časa kričali za mano z druge strani in mi z rokama kazali pravo pot, da sem raje krenil nazaj, kot da bi se jima z vsem naporom svojih pluć tolmačil v daljavo.

V Hrastu zasedem zopet kolo, se poslovim od prijazne gospodinje, kakor je prav, ter se spustim dalje proti Suhorju in Metliki.

Medtem se je spet pooblačilo in tudi prišlo pomalem pršet. Cesta je postajala vedno slabša, ponekod strmi klanci, drugod luže ali gosto blato. Toda dan se je že nagibal, zvečer moram biti v Črnomlju, med potjo sem se pa hotel še ustaviti v Podzemlju. Vozil sem torej brezobzirno in vratolomno. Na nobenem klancu nisem zaviral, nobene luže se nisem ognil, samo naprej, naprej. Po strmih klancih iz Hrasta do Metlike sem se pripeljal v divjem di-

ru, kakor bi me nesel veter. Niti tu, niti pozneje se mi ni zgodila najmanjša nesreča. Jaz imam za take prilike neko posebno taktiko, ki se mi je še vedno obnesla, zato jo svetujem tudi drugim. Pojasnim jo najlažje na sledečem konkretnem slučaju:

Ko sem študiral v Inomostu, so iznašli neki moji tovariši Švicarji tam neke za mestom Hall prekrasno sankališče. Gori visoko pod vrhom planin izvira nek potok, ki se po globokih prepadih spušča v dolino k Hallu. Nad potokom se vije med skalami pot, bolje rečeno steza od vrha planin do mesta, nekaj ur hoda. Ko je padel sneg, so se dobile pod vrhom pri nekem planšarju male sani za zmerno odškodnino in drčalo je v dolino, da je bilo veselje. Z nogo in z debelo palico se je pa krmarilo in zaviralo. Novo odkriti šport je za nekaj časa na dnevnem redu. Angleži in Prusi so se ga oklenili in tako je postal modern za naš high life. Jaz sovražim načeloma vsak šport kot nekaj banalnega. Toda imel sem med Švicarji dobrih prijateljev, ki so me spravili s sabo.

Preskrbeli so mi najbolj pripravne sani, dali najbolj zanesljivo palico, podučili so me v vseh skrivnostih sanjarske umetnosti, potem smo se pa vsedli in spustili v dolino, previdno veslaje s palico, jaz pa . . . kakor sem odrinil, takoj sem se zavalil na eno ali na drugo stran v sneg in sem kmalu imel vse tovariše daleč pred seboj. Sprevidel sem, da tako ali ne pridem do večera v dolino, ali pridem pa s prerahljanimi kostmi. Sklenem torej iti po svoje.

Pritrdim palico k sanem, potegnem noge nanje, zaprem oči in se spustim. Moji tovariši so divje kričali name, ko me je kdo zagledal, toda, kdor se ni dovolj hitro ognil, sem ga povozil, potem je pa za mano zmerjal in štel svoje kosti. Kadar je pot naredila ovinek, sem naenkrat začutil silen sunek, potem pa zletel čez sani na glavo v sneg, se zopet pobral, sedel na sani in peljal dalje.

Tako sem se pripeljal prvi v dolino, v Hall, moji tovariši so pa cepali pozneje počasi, drug za drugim, eden je pa celo — nek rojen Švicar, ki je znal izvrstno sanjkati — padel z visokega pota v vodo v globini, zgubil palico, zgubil klobuk, zgubil zlat ščipalnik in dobil vrhu tega še neko nepotrebno luknjo v glavo, da smo imeli velike težave z njim, predno smo ga spravili domov.

Taka taktika se mi je še vedno dobro obnesla. Je pač res, da v življenju večkrat »razum rodi gorje«.

Pripeljal sem se v starodavno Metliko, glavno mesto nekdanje slovenske vojvodine (Windische Mark), katere ime sem že tolikokrat čul in se mi je vedno predstavljala v domišljiji obdana s takim pesniškim čarom, zavita v rahle pravljice popreteklih dni in v romantično minulost junaških časov, da mi je srce vedno zakoprnelo po nji, kadar sem se je spomnil. Zdaj je pa stala zavita v jesensko meglo, z vsjo prozo življenja pred menoj in se je že začela pogrezati v mrak. Jaz sem našel komaj čas, da sem ji vrgel begel pogled, s katerim sem si moral poplačati vse

pričakovanje. Nekaj v meglo zavitega zidovja, blatna cesta pod mano in dež, ki je pršel na mene, to so bili vsi vtiski iz starodavne in težko pričakovane Metlike. Potem sem pa hitel dalje, dalje proti Podzemlju. Vreme je nagajalo vedno bolj in bolj in pot je postajala vedno slabša. Že ob navadnem vremenu Belakrajina ni ustvarjena za kolesarenje, pota so namreč ohranjena še iz onih starih dobrih časov, ko so še osli pomagali človeku prenašati njegove težave.

Ko sem se ustavil v Podzemlju pred župniščem, se je že približevala noč in je deževalo kar na debelo. Zdaj sem imel šele priliko preudariti svoje stanje. Bil sem moker skoz in skoz, deloma od dežja, deloma od potu. Blato mi je škropilo čez glavo in pokrilo skoraj popolnoma, nasledki padca pod vrhom Gorjancev so se še poznali na moji obleki in na razprskanih, krvavečih dlaneh. Toda moje razpoloženje je bilo kar najboljšje. Človek potrebuje trenutkov v življenju, da se popolnoma izkipi in izrazaja, drugače bi ga proza življenja zadušila. Saj življenje ni slabo. Bog ne daj! In ljudje niso hudobni. Jaz sploh ne verujem, da bi se našel kak hudoben človek na svetu. Ampak dolgočasno je življenje, včasih silno dolgočasno, in ljudje so omejeni, grozno omejeni. Edino sredstvo zoper dolgočasnost življenja in budalost ljudi mi je pa napor, duševni napor, da poka glava, ali telesni napor, da se lomijo kosti. Trud, ki ubija, je meni potreben za življenje, kakor nekatere ljudem narkoza. (Dalje.)

Na Dunaju morajo naši državni poslanci vztrajati v pričetem boju, da se sedanja nam nasprotna vlada umakne za Slovence ugodnejši vladi. Liberalci in Nemci izkušajo preprečiti sankcijo sklenjenih postav. A njihovo upanje je zastopljeno. Če bi katera postava iz kateregakoli vzroka ne dobila v sedanjih obliki cesarjevega potrjevanja, bi deželni zbor prihodnjič pač nebištevne stvari izpramenil, a bistvo bo ostalo vse-kako in se mu ne more odreči potrjenje, ker je cesar podobne postavbe v drugih deželah že potrdil. Liberalna stranka grozi, da bo s silo preprečila sklepanje o ljubljanskem mestnem statutu in o cestnem zakonu, a kakor je bila strta obstrukcija sedaj, jo bo strla S. L. S. tudi v decembrskem zasedanju. Upanje, da bi Bienerthova vlada prišla na pomoč liberalni obstrukciji, je prazno. Na Dunaju se nekaj suče. Preko Vseslovenske Ljudske Stranke nobena vlada ne bo mogla odločevati.

Dekan Rihar je vzpodbujal k složenemu nastopu pri prihodnjih občinskih volitvah. Shod je izrekel soglasno zaupanje deželni in državnim poslancem S. L. S.

Parlamentarni položaj.

O točasnem notranjepolitiškem položaju ni zazdaj še mogoče povedati nič jasne-ga. Eno dejstvo stoji: da je »Slovanska Jednota« tako trdna kot nikdar poprej ni bila in da so tudi Jugoslovani med seboj solidarni. Gotov in nepremakljiv je tudi cilj: streti nemško hegemonijo. Na kakšen način se bo to doseglo, to je stvar previdnosti, modrosti in dalekovidnosti voditeljev »Slovanske Unije«.

Listi o razpletu položaja je malo vedo ali pa pravzaprav nič. Večinoma pišejo o neki koaliciji, kar bi se reklo, da so se Nemci spametovali in uvideli, da se proti Slovanom tudi s pomočjo Bienerthovega kabineta ne dá in ne dá vladati. Ker je pa politiška razsodnost v zmislu enakopravnosti in enakovejavnosti Slovanov pri Nemcih zelo redko blago, ni mogoče presoditi, koliko je na teh glasovih istine.

Ključ do položaja je v rokah »Slovanske Unije«, kateri slovanski narodi brez-pogojno zaupajo, da bo do zadnje pičice izvedla, kar si je v zadnjem boju začrtala. Da bo zmagala, je danes za vsakega, ki količkaj pozna politiško ozračje, kot pri-bito. V Avstriji se danes dalj časa zoper Slované ne dá vladati, to je aksiom, ki ga bodo odslej avstrijski državniki morali postaviti med deset zapovedi vladne mo-drosti.

× × ×

Registrujemo časniške glasove:

Dr. Kramar piše v »Denu«, da o obstrukciji »Slovanske Jednote« ni moč govoriti. »Slovanska Unija« tudi z obstruk-cijo ni pretila, ampak je le dnevni red za-časno zabarikadirala. Mogoče bo nastala potreba, da se ga docela zapre. Na vsak način je gotovo, da češki poslanci ne morejo pustiti državni zbor mirno delovati, ako bodo Nemci v češkem deželnem zboru obstruirali. Ni si mogoče misliti mir-nega razvoja stvari, ne da bi sedanja vla-da izginila. Kakšna bo potem prišla? Težko povedati. To je gotovo, da se bo moral koalicijski kabinet, ako se sestavi, opirati na poštenih in trdnih dogovorih med strankami, ki hočejo delati.

Agrarec Zavorka, podpredsed. zbor-nice, izjavlja v »Venkovu«, da bo v prvi vrsti potrebno, da se po konstituciji od-sekov v državni zbornici zbornica odgodi in se zopet skliče češki deželni zbor. Tu mo-rajo Nemci pokazati, da resno hočejo mir-no in uspešno sodelovanje. Če se tako raz-jasni položaj v češkem deželnem zboru, bo šele mogoče govoriti o razpletu pa-rlamentarne situacije.

Udržal objavlja v »Unionu« daljši, za-nimivi članek o položaju, v katerem vi-soko povzdiguje zasluge Jugoslovanov, da so se Slovani postavili v politiško vele-važnem momentu zoper nemške nakane. Udržal dobesedno piše: »Nikoli se ne bo moglo zadosti visoko ceniti, kako so Ju-goslovani dali impulz za veliko slovansko organizacijo, za »Slovansko Jednoto«... Jugoslovanski politiki so pokazali izredno previdnost in ostrovidnost.« Potem se norčuje iz nore ideje vladati v Avstriji s § 14. Poudarja, da se v Avstriji ne dá vla-dati na podlagi narodnega šovinizma, ampak je na podlagi pravičnosti in enako-pravnosti. »Slovanska Unija« ne išče boja, ker pa je izživana, se ne umakne. **Zmagala bo brez dvoma, ker je edina in bo edina ostala.** Slovani bodo delali z združenimi močmi, da Avstrijo rešijo pred pogubnim vsenemškim šovinizmom.

Nemci so v groznih skrbih. Nemški listi se kar potijo groze. Posebno alpski Nemci jokajo v »Tagblattu« in »Tages-posti« debele solze za Bienerthom, kate-ruga pa še nobeden ni spodil. Ves mozeg so jim že pretresle same vesti, ki se na kuloarjih trosijo, daš se nobeden ne vé, kaj je v njih resnice. Posebno trapasti se vede graški »Tagblatt«. Dočim so namreč graški Nemci dozdej zaradi lepšega tožili, da se jim pod Bienerthom »slabo« goči,

zdej odkrito priznavajo, kako se jim je imenitno godilo. Posebno Hochenburgerja ne morejo prehnati, češ, kakšen »red« je napravil v justni upravi. — Nemcem se smejejo, ampak tolažimo se s tem, da pa vsi vendarle niso tako udarjeni kakor so »Herrenmenschen« v Gradcu, ki si drugač-ne vlade, kakor samonemške sploh in sploh ne morejo.

»Reichspost« piše najbolj čudno. Jezi se na Poljake, da so se baje začeli s »Slo-vansko Unijo« pogajati in udriha po **nem-ških nacionalcih**, češ, da so se tudi spriz-laznili z mislijo na Bienerthov padev in novo koalicijsko ministrstvo. Krščanski socialci da o tem nič ne vedo in da so na teh projektih čisto nedoizni...

Kakor je videti, so časniški glasovi postali zadnji čas zelo mistični. Žurnalisti so zdej po našem prepričanju sploh veliki reveži.

Ruski car v Italiji.

Ruski car je dospel v soboto popold-ne v Racconigi. Na kolodvoru ga je spre-jel kralj Viktor Emanuel, ministrski pre-dsednik Giolitti, zunanji minister Tittoni in ostali člani kabineta. Za sprejem so bile storjene stroge varnostne uredbe. V Racconigi došli časnikarski poročevalci so strogo nadzorovani. Sprejemu carja so mogli prisostvovati samo v oddaljenosti 50 korakov. Tudi kraljevi gosti so pod strogim nadzorom. Gosti so morali ostati v racconiskem gradu. Od železni-ske postaje Bardavechia, ob meji do Tu-rina, je bilo med vožnjo carjevega dvor-nega vlaka, postavljenih ob železniški pro-gi 23.000 vojakov, na vsake tri metre en mož. V Racconigiu je 4000 mož, kljub temu, da je mesto samo obklojeno od vo-jajstva. Poročevalec angležke »Temps« poroča iz Racconigija sledeče: »Prišel sem v spremstvu višjih ruskih in italijanskih veljakov iz Turina v Racconigi. Med po-tjo med Carmagnolo in Racconigijem smo morali štirikrat pokazati svoje legitimacijske papirje. Na ulicah v Racconigiu so se tiho zbirali ljudje. Vojaški jezdeci patru-lirajo v malih presledkih po mestu. Vča-sih se sliši kak klic: »Živela Rusija! Živel car!« Drugače je pa vse kot bi izumrlo. Občinstvo je držala policija in vojaštvo v veliki oddaljenosti. V zadnjem trenutku so poostriili nadzorstvo godcev, ki so bili pod vodstvom Mascagnija, ker so zalotili ne-kaj sumljivih Rusov, ki so se v italijanski častniški obleki utihotapili v bližino kolo-dvora. Poseben policijski oddelek skrbi, da se v okolici Racconigija nikdo ne po-služuje fotografskih aparatov. Med car-jevo vožnjo v grad, je kljub temu nekdo fotografiral carja. Car se je prestrašil. Dotičnika so prijeli, a potem se je izka-zalo, da je neki pariški športni fotograf. Doslej so tu in v okolici zaprli nad 500 sumljivih oseb.« — Ko je car dospel v Racconigi, je poslal carici v Livadijo br-zojavko, v kateri poroča o doživljajih na svojem potovanju. Italijanska kraljeva dvojica je izrazila v brzojavki veselje vsled carjevega obiska. Car in italijanski kralj sta se s svojim spremstvom odpej-la iz kolodvora v grad, kjer ju je sprejela italijanska kraljica s svojimi dvornimi da-mami. Zvečer je bil dvorni dnev na 36 oseb. Mesto je bilo razsvetljeno. Ruski list »Birševija Vjedomosti« piše k car-jevemu obisku v Italiji: »Rusija ne želi raz-bitu trozveze. Trozveza se bo končala l. 1912. Italija bo tudi nadalje ostala v tro-zvezi, če ji bo ugajalo, toda Italija doka-zuje, da jo trozveza ne ovira v njenem gi-banju ter da omogočuje iskreno zblizanje z Rusijo. Rusija in Italija imata sorodne balkanske interese in zato potrebu-eti obojestranskega gospodarskega zblizanja. Racconigi obkrožuje mirovno ozračje. Če-tudi groze na izhodu težki oblaki, vendar se je s sestankom carja in kralja ustvaril tudi za bližnji vzvod močen mirovni faktor.« — Italijanski listi označujejo zbliz-žanje Italije in Rusije kot spopolnitev tro-zveze ter povdarjajo, da tvori zvestoba Italije v trozvezi neomajno podlago ita-lijanski zunanji politiki.

POLITIŠKI RAZVOJ MED HRVATI V BOSNI.

18. septembra t. l. je imel osrednji od-bor »Hrvatske Narodne Zajednice« za Bosno in Hercegovino redno sejo, pri ka-teri je zavzel stališče nasproti ustanovitvi »Hrvatske Katoličke Udruge« ter se izja-vil, da smatra ta korak za nevaren narod-nim težnjam. »Hr. Nar. Zaj.« sprejema za člane vse Hrvate brez razlike vere, kar je nujno potrebno, a v verskih stvareh za-stopa le katoliška načela, ker imajo pra-voslavni in mohamedanci itak svojo po-polno versko avtonomijo, v katero se »Za-jednica« ne meša. Nasprotno pa »Hr. Kat. Udruga« sprejema le katoličke Hrvate, a tudi katoličane nehrvate. To da je nevarno za Hrvatsvo in zato »H. N. Z.« »Hrvat-skega Dnevnika« ne prizna več za svoje glasilo.

PONEVERJENJA V SRBSKI VOJSKI.

Iz Zemuna prihaja poročilo: Od 18 častnikov, ki se bodo morali v kratkem

zagovarjati pred vojnim sodiščem vsled poneverjenj v srbski armadi, sta zlasti osumljena dva polkovnika in nek major. Do očilo se je, da je bilo strelivo s topovi vred, kar je doposlala preteklo zimo tvor-nica Schneider na Francoskem, popolno-ma neporabno. Škoda je cenjena na 12 milijonov. Kompromitirani častniki, ki so naročevali blago pred dvema letoma na Francoskem, izjavljajo, da jih ne zadeva nobena krivda, ker so delali po naročilu kralja. Izjavljajo, da imajo listino, ki do-kazuje, da je imel kralj osebne dobičke od naročil orožja. Preiskovalna komisija je določila, da imajo vsi trije omenjeni višji častniki, ki doslej niso imeli nobenega pre-moženja, sedaj premoženja več milijonov. Ta afera je vzbudila v vseh belgrajskih krogih veliko zanimanja. Z napetostjo se pričakuje izjave vojnega ministra v skup-sčini.

MINISTRSKO KRIZO

imajo zopet v Srbiji. Vzrok je ta, da finan-čni minister Protić pri najetu novega po-sojila nekaj spletkari in lovi slepe miši. Pariška banka »Credit mobiliere« je pred kratkim ponudila srbskemu finančnemu ministrstvu potreben kredit pod izredno ugodnimi pogoji. Protić pa je, namesto da bi o t. ponudbi obvestil skupno minist-rstvo, poslal znanega bivšega mnogokrat-nega finančnega ministra Paču-a tajno v Pariz, da se radi posojila dogovarja z Otomansko banko, ki je vsa doseđanja po-sojila Srbiji realizirala pod izredno težkimi pogoji. Ko so ostali ministri prišli tem temnim poslom Protića na sled, je stavil minister Ribarac zahtevo: 1. da se de-mentira vesti, da je Paču vladen zastop-nik, 2. da se za posojilo razpiše ponudba in se imajo dotični dogovori vršiti v Bel-gradu. Tej zahtevi se ni ugodilo in 21. t. m. je kralj sprejel demisijsko koalicijskega mi-nistrstva Novakovičevega. Za novi kabi-net prihaja med drugimi v poštev tudi zopet Nikola Pašić.

ŠPANSKI ANARHIZEM V ZRAKU.

Madrid, 25. okt. Anarhisti so si izmislili nova sredstva za svojo propagan-do. 20. oktobra je bilo mogoče opaziti v Barceloni več zrakoplovov v zraku, ki so nosili napise: »Doli s kraljevimi krvniki!« »Pogibelj krvožel nenu dečku na kralje-vem prestolu!«, »Smrt vladnim krvnim psom!«, »Živijo Ferrer!«. Policija se je morala zadovoljiti s tem, da je mogla samo gledati anarhistične zrakoplove, ki so imeli obseg dveh metrov in jih je spustil nek neznanec v zrak.

Dnevne novice.

+ O ustanovitvi V. L. S. in nje odno-sajih do Hrvatov prinaša »Agramer Tag-blatt« posebnega upoštevanja vreden uvoden članek. Najprej naglašja, kolikega po-mena je, da more S. L. S. o sebi reči, da združuje pod svojim praporom malodane vse slovensko ljudstvo, kar ne more o sebi reči nobena hrvaška stranka. Kdor resno misli na zblizanje med Slovenci in Hrvati, mora s tem računati. Tisti, ki Radiču očel-tajo kdosi gavedi kakšne namene, se zelo motijo. Čudno bi bilo, da bi voditelj kmeč-ke stranke ne prišel na zborovanje, na ka-terem so bile štiri petine kmetov. Sicer pa, ali je to kaj tako izrednega, da prihaja hr-vaški politik v Ljubljano se na svoje oči prepričat, kako se politiško organizuje slovensko ljudstvo? In zakaj je slovensko ljudstvo napravilo Radiču in njegovim kmetom tako navdušene ovacije? Ker Slovenci dobro vedo, da se slovenski in hrvaški narod ne bosta mogla prej zdru-žiti, predno se ne združita slovenski in hr-vaški kmet. Demokratiška Slovenija je poda-la roko demokratiški Hrvaški, kakr-šna je danes le v taboru Radičevem. Ni se sklenil noben pakt in ne S. L. S., ne hr-vaška si nista druga drugi posegli v pro-gram ali kaj popustiti od svojih načel, te domneve so puste izmišljotine nasprotne-ga časnistva. Spoznali smo se. In temelj-na misel tega spoznanja je: Hrvatske, orga-nizujte vaše kmete, da ne bodo objek-t, ampak subjekt hrvaške politike!

+ Vseslovenska Ljudska Stranka in Hrvatske. »Hrvatstvo« piše k ustanovitvi Vseslovenske Ljudske Stranke sledeče: Ni morebiti važnejšega momenta v zgo-dovini slovenskega naroda, kot je ta do-godek. Ko se pri nas politiško življenje, politiško delo cepi gotovo na tisoče strank, tedaj se naši najmilejši, najiskre-nejši bratje Slovenci združujejo v eno ve-liko vseslovensko ljudsko stranko. Med-tem ko pri nas gotovo niti ena pravaška stranka ne zna o kakem kulturnem delu v narodu, se Slovenci katoliki iz Kranj-ske, Štajerske, Koroške, Gorice in Istre združujejo v eno veliko kulturno telo, ki bo važen faktor v bodočnosti slovanstva, v bodočnosti katolicizma. Posebno važ-nost imata centralizacija za trizlem, ka-terega Slovenci tako vroče žele, a za ka-terega se pri nas kaže tako malo zima-nja. Ali ni z oživotvorenjem trizlisma oži-votvorjen naš pravaški program od leta 1894? To je naš ideal in za ta ideal ka-žemo tako malo zanimanja? Slovenci gle-

dajo na Hrvate kot ozebli na solnce, a mi mislimo, da so preko Sotle naši največji neprijatelji. V Sloveniji nam je šola na-šega bodočega dela, dela kulturnega, dela političnega! Tamkaj je naša šola, tam je naša rešitev!

+ Hribarjevo čelustanje je rodilo včeraj na liberalnem shodu bujne cvetke. Sicer ni vredno, da se veliko pečemo ž njim, dasi je prijetno čitati, kako je načel-nik liberalne stranke Hribar pripovedoval znano povest, da je hud na obstrukcijo, dasi je potekel komaj teden dni, odkar je njegova stranka obstruirala. Čvekaj je, da je dal Bilinski 900.000 kron za ljubljansko obrtno šolo. Zakaj da govori Hribar vedno o 900.000 kronah, res ne umevamo. Boljše bi storil, da bi bil molčal. Bilinski ga je vjel. V ljubljanskem občinskem svetu se je reklo, da je Bilinskijev odpis vreden zdej le 750.000 kron, mi trdimo, da še to-liko ni vredno, ker se morajo odpisati še obresti, ki jih bo morala plačevati Ljub-ljana za posojilo. Zakaj da za teh 750.000 kron Hribar tako pere Bilinskega, res-nično ne umevamo. Država bi bila mo-rala na svoje stroške graditi obrtno šolo in bi jo bila, če bi se ne bil Hribar vjel, kakor bi se tudi odpisalo brezobrestno po-sojilo. Hribar je napravil velikansko ne-rodnost, ker je nasedel Bilinskemu, dasi popolnoma umevamo, da se mladi parla-mentarec, kakršen je ljubljanski župan, ne-vede kdaj vjame v po starem tiskaku na-stavljeno past. Sicer pa ovrže Hribar sam svojo obrambo Bilinskega, ker je izvajal, da mora sedanji protislovanski vladni na-čin pasti. Kdo je držal sedanji zistem? Ne li tudi Bilinski? Zato smo bili popolnoma upravičeni, da smo ostro obsodili postop-anje mladega parlamentarca Hribarja na-sproti Bilinskemu. Hribar je tudi izjavil: »Kar je pisal »Narod« o »Narodni zvezi«, je vse resnično in da lahko dokaže res-nico?« Če je bila ta izjava ravno umest-na, dvomimo. Mogoče, da je sklepal klub, ki mu pripada Hribar, da stopi iz »Na-rodne zveze«, a kar je merodajno za nas, sklep nikdar ni bil naznanjen »Narodni zvezi« in zato je položaj tak, kakor da ni nikdar Hribarjev klub ničesar sklepal o iz-stopu iz »Narodne zveze«. Nočemo rekri-minirati, ker sodimo, da je Hribarju ušlo, kar je govoril o misterioznih dogodkih polupreteklega časa. Nas veseli, da »Na-rodna zveza« obstane. Kratko smo hoteli osvetliti, kar je Hribar govoril na ma-dem včerajšnjem preklavnem liberalnem shodku.

+ Kako kranjski Nemci snubijo libe-ralce. Včerajšnje glasilce kranjskih Nem-cev se zopet približuje svoji konkubini, kranjski liberalni stranki in jo sirensko vabi nazaj v divji zakon liberalno nemško slovenske zveze. Svoji bivši konkubini pripovedujejo, kako da jim je bila nezve-sta, kako jih je pretepala, a končno po-vejo: kadar se bo šlo proti reakciji, takrat bomo vedno in vedno skup. Nedavno je snubil Nemce na shodu Tavčar, zdej snu-bijo Nemci in povejo, da so še vedno pri-pravljeni objemati staro svojo priležnico. Kdaj se sklene novi civilni zakon nemške in slovenske liberalnosti, še ne znamo. Oklican je zdej že dvakrat. Po tretjem oklicu se podpiše nova pogodba o civilnem zakonu med kranjskimi Nemci in nositelji ideje »geh' mar los von Rom« in med libe-ralnimi Slovenci. Starima ločencema, zopetnima zaročencema čestitamo, ker reakcionarni življi spadajo skupaj!

+ Shod v Podlipi. Posl. Gostinčar je priredil včeraj v Podlipi javen shod, na katerem je poročal o delovanju S. L. S. v državnem in deželnem zboru. Shod je bil dobro obiskan ter so zborovalci izrekli popolno zaupanje stranki in posl. Gostin-čarju. Izražali so zborovalci željo, da se uredi vodotočje med travniki proti Vrhniki. Voda dela ob času deževja ogromno škodo. Istotako žele vodovoda. Vkljub temu, da imajo ljudje dovolj vode, jim vendar pri-manjkuje zdrave pitne vode. Sprejela se je soglasno tozadevna resolucija s pozivi na poslance tega okraja, da pripo-morejo ljudstvu do regulacije potokov in do vodovoda.

+ Pododbor S. D. Z. za krški okraj prosi vljudno, da bi pristopilo kar največ podpornih članov v pododbor z letnim pri-spevkom 2 K. Denarni doneski naj se blagovolijo pošiljati na naslov: Franc Omerza, štud. phil., Dunaj VII./3., Lerchen-felderstrasse 115 II./8. in ne kakor je bilo prvotno naznanjeno.

+ Orel se je ustanovil včeraj, 24. t. m. v Cerkljah pri Krškem. Po popoldnani službi božji zbralo se je nad 100 mladeni-čev in mož v »Društvenem domu«. Č. g. kaplan Anton Kreč je nato v krasnem go-voru pojasnil namen Orla. Nadalje je go-voril brat Janko Hočevvar, odposlanec »Zveze Orlov«, kateri je v svojem govoru podal jasno sliko o razvoju Orla ter pri-poročal mladeničem, da naj v kar največ-jem številu pristopijo v telovadni odsek. Pristopilo je takoj 35 krepkih fantov, iz-med katerih je že precejšnji del odslužil vojaške. Za predsednika je bil izvoljen z velikim navdušenjem kaplan Anton Kreč, za podpredsednika brat Fran Ajster, za

blagajnika brat Jože Štajerk, odborniki so pa sledeči: br. Jože Dušak, Alojzij Benčin in Jože Lopatič. Načelnikom je bil izvoljen br. Jože Zidar, podnačelnikom br. Alojzij Benčin. Upati je, da se v kratkem času število članov podvoji. Mladiškega tečaja v Ljubljani se odsek udeleži po treh članih. Dolenjska se prebujala. Na zdar!

— **Orel** se je ustanovil včeraj v Zagorju ob Savi. Na ustanovnem shodu so govorili F. Terseglav, Zupan iz Trbovelj in Krišche iz Litije. Pristopilo je 15 fantov.

— **V Podbrezju** je priredilo včeraj izobraževalno društvo predavanje za mladeniče ondotelega telovadnega odseka. Predaval je Ivan Podlesnik »O nasprotnikih in naših organizacijah«.

— **Učni tečaj za poljedelsko zadružništvo** priredi »Splošna zveza poljedelskih združenj v Avstriji« od januarja do aprila 1910 na Dunaju. Učni predmeti so: 1. Zgodovina, temelji in organizacija poljedelskega zadružništva, 2. splošno pravoznanstvo, 3. zadružno pravo, 4. zadružno knjigovodstvo, 5. davki in pristojbine, 6. poljedelsko blagovnanstvo, 7. denar in kredit, 8. trgovsko-zadružniško računstvo, 9. zadružna korespondenca, 10. železnice in tarife; posebni predmeti: 1. Ureditve in delovanje hranilnic in posojilnic, 2. zadružni nakup in prodaja, 3. druge zadrage, 4. nauk o reviziji. Sprejemni pogoji: dokončano 18. leto starosti, honorar za udeležbo pri tečaju 30 kron. V prvi vrsti se bodo sprejemali oni, ki že delujejo na zadružnem polju, pa hočejo svoje znanje izpopolniti, potem pa tudi druge mlade osebe s primerno splošno izobrazbo. Absolutno tečaja bo skušala »Zveza« eventualno dobiti tudi službena mesta. Priglasiti se je čim prej pri »Splošni zvezi poljedelskih združenj v Avstriji«, Dunaj 1, Schaufelgasse 6, ter priložiti dokaze o predizobrazbi in dosedanjih službi, spricvala in priporočila.

— **Poverjenike »Družbe sv. Mohorja«** nujno prosimo, da pred razdelitvijo knjig povedo ljudem, naj se spomnijo z darovi onih slovenskih bratov in sester, ki so v nevarnosti, da jih tujec potuji. Te slovenske duše, katere narodni naš nasprotnik poizkuša zvoditi v socialno demokracijo in v vsenarodnost ter jim tako ugrabiti vero in narodnost, so nam najbližje! **Vsi Mohorjani naj se zato spominjajo z darovi naše narodne obrambe!** Komur je dano večje blagostanje, naj da tudi večji dar! »Dar Mohorjanov« bodi prava narodna zbirka za našo narodno obrambo. Vsi ti darovi pa naj se pošiljajo v centralno blagajno naše narodne obrambe v Ljubljani (za sedaj na naslov upravnništva »Slovenca«), ki jih potem odstopi novemu narodnoobrambnemu društvu. Naj ne bo poverjenika »Družbe sv. Mohorja«, ki ne bi poslal večji ali manjši »Dar Mohorjanov«. Tudi člani in članice »Družbe sv. Mohorja« pomagajte z agitacijo med svojimi znanci, da bo ta »Dar Mohorjanov« kolikor mogoče velik! Potrebe našega narodno-obrambnega sklada so nujne. Zadnji čas je šlo v št. III 4000 K, za slovensko šolstvo na Koroškem 3000 kron, za društvo »Kres« v Gradcu odposlamo 500 kron, mnogo potreb je pa še silno nujnih. Zato vsi na pomoč!

— **Novo k. s. izobraževalno društvo.** Včeraj se je v Tomišlju ustanovilo k. s. izobraževalno društvo. Ustanovni občni zbor je bil jako dobro obiskan in videti je bilo, da so poslušavci z velikim zanimanjem sledili izvajanjem stolnega vikarja L. Smolnikarja, ki jim je v poljudni obliki razlagal pomen in važnost takih društev. — Pred ustanovitvijo se je v lepi procesiji prenesla lepo okrašena podoba Brezmadežne po članicah Marijine družbe iz cerkve v kapelico poleg pokopališča sredi polja. Blagoslov in nagovor je imel stolni vikar L. Smolnikar.

— **Ali se sme frančiškan peljati z avtomobilom?** Napredna inteligenca je bila pred nekaj dnevi silno presenečena. »Narod« je napr. inteligenci naznanjal nekaj doslej nezasišlanega. Ni bil sicer iznajden nov zrakoplov, ki bi s predznim poletom razburjal svet, ne, na Brezjah se je pojavil — avtomobil in čujte ter strmite — v avtomobilu se je peljal — frančiškan. To je bil za »Narodovo« inteligenco svetovni dogodek! Frančiškan v avtomobilu! Kje ostane »nazadnjaštvo«, če se bodo frančiškani vozili z avtomobili? Če bi bila liberalna večina v deželni zboru, bi morda »Narod« celo zahteval deželni zakon, da se po kranjskih cestah frančiškani ne smejo voziti z avtomobili. Za »Narodom« je svet pretresujočo novico o avtomobilu in frančiškani ponatisnil tudi »Gorenjec«, ki sedaj z maloprijetnim popravkom mora pojasnjevati skrivnost o avtomobilu takole: Sklicujoč se na paragraf 19 tiskovnega zakona z dne 17. dec. 1862, drž. zakonik šte. 6 ex 1863 zahtevam z ozirom na dopis, ali novico, objavljeno pod zaglavjem: »Frančiškani — športmani ali hudobec pelje o. frančiškane« — v šte. 41 z dne 10. t. m. 1909 Vašega lista, da sprejmete v zakonitem roku, na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni

popravek: 1. Ni res, da obstoji na Brezjah kak frančiškanski avtomobil; — nego res je, da samostan nima niti sredstev, niti potrebe si kaj takega nabaviti. 2. Ni res, da je bil dne 4. oktobra onj avtomobil s frančiškani obložen in s frančiškanskim šoferjem, nego res je, da se je z lastnikom avtomobila, g. Gassner ml. iz Tržiča — ki je došel isti dan po svojega g. očeta na Brezje — odpeljal do Begunj same en pater — njegov domorodec. — Z odličnim spoštovanjem o. Marijan Širca, predstojnik. Brezje, 13. oktobra 1909. — Ta popravek je vezelnačilna priča kako v dobi napredka in omike stoji na vrhuncu omejenosti liberalno slovensko časopisje!

— **Goriški brivci** so se dogovorili z delavci za sledeči delavski urnik, ki stopi v veljavo z današnjim dnem: Od 1. aprila do 30. septembra od 9. zjutraj do 8. zvečer; od 1. oktobra do 31. marca od 8. zjutraj do 7. zvečer. Brivnice bodo ob praznikih, ki padejo na ponedeljek, ves dan zaprte. Ako pa pade praznik na soboto, tedaj bodo brivnice zaprte v nedeljo ves dan.

— **Vročinski bolezen** je začela razsajati okoli Kranja. V mestu je še ni, po Podgorju se pa klati že več let.

— **Elektrarna v Kranju** se bode izboljšala, ker sedanja nikakor ne zadoštuje. Gospa Marija Mayr zida nad železnim mostom ob Kokri poslopje, v katero pridejo novi stroji za elektriko z akumulatorji. Deželna elektrarna bi bila na Gorenjskem pač potrebna, zlasti za povzdigo obrta.

— **Salezijanski kinematograf.** Salezijanci, ki imajo v Trstu svoj oratorij v ulici dell' Istria, so si preskrbeli svoj lasten kinematograf. To bo torej prvi kinematograf v Trstu, ki bo v katoliških rokah in ne bo pohujševal mladine, kakor žal delajo ostali mestni kinematografi. Prevzvišeni gosp. škof dr. Nagl je daroval za ta kinematograf 500 kron.

— **Trgatev v Istri** se ta teden izvršuje. Kjer ni bilo toče, je trgatve zelo obilna. Grozdje je popolnoma dozorelo, zato je vino izvrstno. V župi Kringa je trgatve tako obilna, da nimajo ljudje dovolj posod, v katere bi spravili vino. Tako je tudi v sosednjih župah. — V Istri je letos silno mnogo vina, belega in črnega. Nekateri so ga že prodali takoj izpod tropa hektoliter po 20 kron. — V Istri ni bilo deževja, saj je bilo ves čas pomanjkanje vode. Grozdje je imelo 16—17 stopinj sladkorja, a vino ima do 17 stopinj alkohola; torej je res izborno. — Kupci, pridite po izborno kapljico! Grozdje je bilo popolnoma zdravo.

— **Pri učenju ga je povozil vlak.** Iz Johnstowna Pa. v Ameriki poročajo: Slovensko rodbino Zorman je dohitela velika nesreča, kajti dne 6. t. m. zvečer je ubilo najstarejšega sina, ki je bil star 10 let. Deček se je spozabil in se v svoji ne previdnosti vsedel na tir Pennsylvania železnice, kjer se je učil za šolo. Pri tem je privozil vlak in ga je mestu usmrtil. Nesreča imenovane rodbine je tem večja, ker je oče nesrečnega dečka dan popreje ostavil svoj dom in odšel neznan kam za delom. Pokojni deček je došel pred par meseci za svojo materjo in je tu našel prežgodnjo smrt.

— **Dva Slovenca ubita v Ameriki.** Ubilo je v Claridge Pa. v Ameriki pri delu Slovenca Valentina Ocepka, doma iz litijske okolice. V Meadow Land Pa. je pri delu ubilo Slovenca Ivana Derenčina, doma iz Šmihela, župnija Hrenovica.

— **Umrla je v Forestu City Pa.** 20 let stara Josipina Zalar, doma iz Borovnice na Kranjskem.

— **Bar** je bil v soboto slovesno proglašen za prosto luko.

— **Cene perila**, posebno srajcam, so sklenili avstrijski tvorničarji perila zvišati.

— **Uzmoviči biciklov.** Dne 17. t. m. je bilo v bližini Rožne doline ukradeno kolo Ivanu Žnidaršiču iz Rožne doline. — Dne 18. t. m. je pa pustil Matija Pleško svoje kolo v veži Štirnov gostilne v Sp. Šiški. Med tem, ko se je on mudil v sobi, odpeljal mu je neznan storilec kolo.

— **Češka požrtvovalnost.** Ideja o sv. vavalskem milijonu za češko »Šolsko Matico« je bila sprožena dne 7. septembra. Nabirati so začeli pravzaprav o sv. Vavlatu in do 15. t. m. — torej ne v polnih treh tednih — je bilo nabranih K 100.840!! Če bi nadalje nabirali v tem tempu, bo Matičin milijon skupaj v kakih 30 tednih. Ali Čehi se nadejajo, da naberejo ta kapital mnogo prej. In mi?

— **Z ozirom na naše poročilo** o liberalnem shodu v Mokronogu v pretekli četrtkovi številki, kjer smo omenjali, da se ga je udeležilo le učiteljstvo od svete Trojice, se nam od verodostojne strani poroča, da se žalostne liberalne skupščine ni udeležil tamošnji učitelj g. Fran Silvester.

— **Tepež.** V nedeljo, dne 17. t. m. zvečer, pilo je več fantov v Čerinovi gostilni v Štepanovi vasi. Med drugimi so sedeli pri eni mizi 25 let stari kovaški pomočnik Janez Moškerc in 18-letni Janez Verbinc, pri drugi mizi domači fantje Janez in Jakob Kregar in Tone Mekinc. Ko so se ti

trije okoli ene ure ponoči iz gostilne brez prepira odstranili, pritekla sta za njimi fantja Verbine in Čerin ter jih jela klofutati. Med tem, ko sta Jakob Kregar in Mekinc pobegnili, postavil se jima je Janez Kregar po robu in ju vprašal za vzrok napada. Takoj so se pridružili še trije drugi fantje, ki so Kregarja vrgli na tla in mu z nožem zadali težke poškodbe na desnem plečetu in desnem stegnu, tako, da so ga mogli pripeljati v deželno bolnico.

— **O vročinski bolezni**, ki se oglašata tupatam v kranjski okolici, bo gospod dr. Globočnik govoril drugo nedeljo, na dan pred Vsemj Sveti po krščenski nauku v dvorani »Ljudskega doma« v Kranju. Ker je tvarina nad vse važna, upamo, da bo dvorana polna.

— **Razne nesreče.** Jožetu Zupancu, hlapcu pri lesni trgovki Ivani Tavčar v Ljubljani, se je prevrnil blizu stavbinske družbe vsled slabe poti na njega z lesom obložen voz in ga poškodoval na hrbtu in na nogah. — Brovčan Ivan, dve in pol letni sin trgovskega hlapca na Viču, je padel z okna. — Sedej Franc, en in pol leta stari bajtarja sin, je bil pred domačo hišo v Brezji poyožen. — Keržič Franc, opekarski delavec pri tvrdki Vidic in drug, je padel v opekarni na Viču na tribo stroja ter si poškodoval tri prste desne roke. — Mesec Franc, gozdni tesač v Novi Štiti pri Celju, se je pri tesaanju tramov vsekals sekuro v desno nogo. — Šuštaršiču Ivanu, mizarškemu delavcu, je pri delu poškodoval stroj pri mizarstvu kranjske stavbene družbe tri prste leve roke. — Jakob Kotar, delavec pri stavbeniku Hlešču se je v Podmolniku obstrlel s flobertovo puško v levo roko. — Albin Fritz, 13 let stari deček, je v telovadnici v »Narodnem domu« padel iz droga ter se na levi roki poškodoval. — Terezija Štrukelj, delavčeva žena na Igu, je pripeljala zavornice k vozu, naloženem z zeljem. Med tem so potegnili konji voz naprej, nakar jo je zavornica prišla za desno roko ter so ji bili poškodovani prsti.

— **Najboljše in najcenejše** so vžigalice: V korist obmejnim Slovincem, katere so v rabi že pri tisoče in tisoče Slovincih, pa so vsi z njimi zelo zadovoljni. Nobeden kadilec in nobena kuharica naj ne rabi drugih, ker so te najboljše. Naročila sprejema »Gospodarska zveza« v Ljubljani.

— **Shod avstrijskih tesarskih mojstrov** je vršil od 25. do 28. septembra na Dunaju. Udeležilo se ga je tudi mnogo državnih poslancev in funkcionarjev stavbinskih uradov. Na povabilo glavnega odbora so se udeležili shoda iz Kranjskega Ivan Ogrin, stavbenik v Ljubljani, Franc Ravnikar, tesarski mojster iz Domžal, in Franc Martinec, tesarski mojster v Ljubljani. Shod sta posetila tudi trgovski ministri Weiskirchner in dunajski župan dr. Lueger. Na shodu se je obravnavalo o težnjah tesarske obrti, kakor tudi o stavbi obrti sploh ter o prenosni stavbinskega zakona. Župan dr. Lueger je zborovalce prijazno pozdravil, razkazal jim znamenite magistratne prostore ter jih pogostil. Po shodu se je tudi vršila poizkušnja proti ognju. V to svrhu ste bili postavljeni dve zgradbi v raznih konstrukcijah, n. pr. z masivnim zidovjem, predalčastimi stenami, raznimi vrstami stopnic, stropovi in strehami. Opazilo se je, da tudi opažene lesene konstrukcije prav dobro obstanejo v ognju. To je pomembno zlasti za naše gorske zgradbe. V ognju so se izkazale stopnice kot najslabše kamenite, ki so se še v teku 10 minut podrla, medtem ko so betonske stopnice z železnimi vložki prestale uro trajajoč ogenj s tisoč stopinj vročine. Za kritje streh se je izkazal poleg domačega škrlja najslabši takozvani »Eternit«. Najbolje se je obnesla zarezna opeka. Pri nas na Slovenskem je dovolj tega blaga in je že zaradi tega priporočljivo. V svrhu proučenja učinka ognja so bili pri poizkusu navzoči zastopniki ministrstva, tehničnih učnih zavodov in razni stavbinski mojstri. Ni dvoma, da bodo precej vplivali na spremembo naših zastarelih stavbinskih redov, kakor tudi stavbnih zakonov rezultati tega poizkusa, ki je bil prvi te vrste v Avstriji. Škoda je, da niso bile merodajne oblasti na Kranjskem ob tej priliki zastopane na Dunaju ter niso dale tudi najmanjše podpore v to svrhu. S tem poizkusom je bil shod zaključen, ki gotovo ne bo brez uspeha za napredek stavbinstva.

— **Miramar.** 27. t. m. bo park v Miramaru zopet odprt občinstvu. Od 1. novembra pa se bo moglo ogledati tudi grad od 10. do 12. ure dopoldne in 2. do 4. ure popoldne.

— **Napad.** Knez Janez, kajzar v Lopati, je bil od fanta Martina Kovača, posestnika sina iz Šmartna z vrčkom udarjen in na glavi težko poškodovan.

— **Semenj v Žubini na Dolenjskem.** Sv. Uršule semenj dne 21. oktobra t. l. v Žubini pri Vel. Gabru obnesel se je prav posebno dobro. Zgrnalo se je nad 600 glav domače goveje živine, od katere se je odprodalo skoro ena tretjina. Posebno zunanji kupci iz raznih krajev so nakupili mnogo volov, krav in telic ter plačali visoke

cene. Predvsem so posegli po lepih domačih temeniških sivilcih, katerih priljubljenost in izborna kakovost najbolj spričuje njih visoka cena, prodali so se po tisoč in več kron par ter tako dosegli ceno po 82 do 90 K za 100 kg žive teže. Samo na postaji Radahova vas naložilo se je 134 glav goveje živine. Vsekako lep uspeh živinorejcev in izvrstne naše domače sive pasme, katero kupci iz Moravskega, Tirolskega, Primorskega in drugod pred vsem drugim najraje kupujejo. Smelo trdimo, da bi v ugodnejših gospodarskih razmerah kmalu hodili v temeniško dolino tudi po plemenske bika in krave iz drugih krajev in bi se dobiček domače živinoreje gotovo v kratkem času še za mnogo povečal.

— **Reklama za naravne krasote Avstrije.** Ameriška potopisca brata Iddings sta prepotovala celo Avstrijo ter si ogledala najrazličnejše naravne krasote. V soboto 16. t. m. sta se odpeljala s parnikom »Martha Washington« v Ameriko, kjer opišeta naravne krasote avstrijskih dežel. Baje sta se Amerikanci divila krasotam v naši državi. Torej Amerikanci se nam obetajo! Če jih ne pošljejo v nemške dežele!

Ljubljanske novice.

— **Ij Liberalna blamaža.** Včerajšnji liberalni shod v »Mestnem domu« je bil za liberalce velika blamaža. »Narod« je na uvodnem mestu parkrat prinesel tiskano vabilo na shod, letake z dolgovestnimi članki o »klerikalnem nasilstvu« so delili po mestu, po vseh gostilnah so liberalci agitirali, a glej čudo — končno pride na shod samo kakih 250 do 300 ljudi, večina izmed njih uslužbenci liberalnih podjetij. Shod je otvoril dr. Novak, ki se je obregnil v Terseglava in dr. Lampeta. Dr. Tavčar ja uvodoma napadal deželnega glavarja pl. Šukljeta, ker ni hotel predsedovati takoj, kot je želel dr. Tavčar. Hudoval se je, češ, da Štefe in Terseglav učita boj na nož. Tavčar se jezi na novo cestno postavo, ker hočejo »klerikalci« podeželiti vse okrajne ceste doli v Belikrajin in tam pod Grintovcem. Nato zabavalja proti nameravani preosnovi ljubljanskega občinskega in volivnega reda in je napovedal liberalno obstrukcijo v prihodnjem zasedanju kranjskega deželnega zbora. Hribar nato pripoveduje stare stvari, da je dobil mehanično delavnico, da mu je dal za obrtno šolo Bilinski 900.000 kron (vreden je ta dar 750.000 kron, a se vrednost po višjih obrestih še zniža. Op. ured.) Govori o obstrukciji v državnem zboru, o Bilinskem, o katerem posebno poudarja, da se na njegovem domu poljsko govori (!) in izjavi, da kar je pisal »Narod« o »Narodni zvezi«, je vse res. Po Hribarju zaključi dr. Novak shod, na katerem ni bilo ploskanja, nobenega pritjevanja. Bilo je mrtvo, kakor je mrtva liberalna stranka.

— **Ij Zabavni večer**, ki ga je sinoči priredilo »Katoliško društvo za delavke« v dvorani »Rokodelskega doma«, je izpadel izborni, kakor vse prireditve, ki jih prireja to društvo. Po kratkem nagovoru društvenega podpredsednika L. Smolnikarja je z izbranimi in fino prednašanimi skladbami nastopil društveni pevski zbor, ki je tudi to pot pokazal, v kako spretnih rokah se nahaja in kako vztrajno stremi za neprestanim napredkom. Ferjančičeve skladbe: »Spomin«, »Lahko noč« in »Rožmarin« so izzvale viharo priznanje. Tudi zadnja točka, igra: »Kdo me bo pahnil s prestola«, se je lepo izvršila in dostojno zaključila večer. Igralkam, ki so gotovo s priužitvijo obširne igre imele precej truda, bodi v plačilo zavest, da so s svojim lepim nastopom in premišljenim igranjem v marsikaterem srcu vnele plemenita čustva, ki pozdigujejo in vplivajo blažilno. Naj sledi temu večeru še več podobnih!

— **Ij Vpisovanje k mešanemu pevskemu zboru S. K. S.** Z. bode v torek pred predavanjem in po predavanju ter v četrtek od 7. do 8. ure zvečer. Pevci in pevke pridite!

— **Ij Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana«.** Vaja moškega zbor »Ljubljana« danes točno ob 8. uri zvečer. Vaja ženskega zbor »Ljubljana« jutri točno ob 8. uri zvečer. Novi pevci in pevke dobrodošli. Kakor čujemo, se bo »Ljubljana« v prihodnjih svojih skušnjah pričela pripravljati za velik koncert, pri katerem bo zbor »Ljubljana« imel najlepšo priliko pokazati svoje vrline.

— **Ij Zahvala.** Vsem, ki so kakorkoli pomagali, da se je sijajno izvršila ljudska slavnost 17. t. m., iskrena zahvala. Vse prijatelje in velikodušne podpornike »Ljubljane« zagotavljam, da bo z vsakim dnem naraščajoča naša pevstva četa zvesta zastavi slovenskega ljudstva pogumno stremila dalje k svojim vzorom. Hvala vsem, ki so prihiteli na pomoč našemu pevskemu skladu, »Ljubljana« hoče dokazati, da je vredna tako odličnih, požrtvovalnih podpornikov! — Odbor slovenskega glasbenega društva »Ljubljana«.

Ij Ljubljanski rotovž. K našemu sobotnemu podlistku o zgodovini ljubljanskega rotovža, oziroma rotovžev, pripominjamo, da je Maček bil ne samo zgraditelj sedanje mestne hiše, ampak da je zanj tudi načrte napravil. Martinuzzi je načrt se zato ni sprejel, ker mestnim očetom ni ugajalo zavito stopnišče.

k Umrla je v celovški bolnici davkarjeva udova gospa Julija Fischer, stara 61 let.

Ij Okrašenje grobov na ljubljanskih pokopališčih je v najboljem teku. Na stotine ljudi hiti vsako popoldne na gomile k svojim dragim rajnim. S pridno roko se gomile rahlija in prenavljajo, stezice krog njih s svežim belim peskom posipavajo, plevel plevel in zasajajo nove zadnje jesenske cvetlice, med katerimi gre prvenstvo krizantemam. — Vrtarji imajo čez glavo posla, da ustrezijo mnogobrojnim naročbam svojih odjemalcev.

Ij Žrtve Ljubljane. Ko se je sinoči vozila po Ljubljani večja družba z baron Codellyjevim motor-čolnom, je neopazeno padel v vodo samski mehanik Andrej Zajc, rojen 1876. leta v Ljubljani in pristojen v Spodnjo Šiško ter utonil. Njegovega trupla še niso našli.

Ij Koncert hrvatskega »Kola« v Ljubljani. Dne 6. novembra priredi prvo hrvatsko pevsko društvo »Kolo« iz Zagreba v dvorani hotela »Union« pod okriljem »Glasbene Matice« velik koncert, da na glasbeno-kulturnem polju dejansko pokaže vzajemnost med Hrvati in Slovenci. Hrvatsko pevsko društvo »Kolo« ni navaden pevski zbor. »Kolo« ima višje smotre, »Kolo« stremi po pravi pevski umetnosti, prireja koncerte v največjem slogu in v najvišjem smislu. Da je pomen »Kola« res tak, svedočijo najbolj velika dela, katera je »Kolo« poleg nebrojno drugega v zadnjih letih že izvedlo. Ta so: Verdi, Requiem; Rossini, Stabat Mater; Dvořák, Stabat Mater, Mrtvaški ženin, Te Deum; pl. Zajc, Stabat Mater, Prvi greh, Oče naš, Glasbena trilogija; Mascagni, Cavalleria rusticana (cela opera v obliki koncerta!); Perosi, Vstajenje Lazarjevo; Weiss, Triumfator; v. Beethoven, IX. simfonija; P. Hartmann, Sv. Frančišek; Haydn, Stvarjenje. Pri poslednjem oratoriju je bilo letošnje spomlad (21. maja) v Zagrebu navzoče odposlanstvo »Glasbene Matice«, ki je soglasno se izreklo, da je izvajanje »Kola« zelo imponiralo in bilo najresnejšega umetniškega upoštevanja vredno. — Vstopnice se dobivajo pri gospej Češarkovi.

Ij Ne puščajte otrok brez varstva. Včeraj popoldne je prišla dveletna delavčeva hčerka Vida Blažičeva v Zalokarjevi ulici na neko dvorišče in se tam igrala. Podrl se je na njo nek vspičen kol, na katerega se je otrok nabodel v vrat. Opasno ranjenega je mati prenesla v deželno bolnico.

Ij Vjela sta se. V soboto popoldne je prišla v pekarijo Antona in Helene Mavceve v Rečni ulici leta 1884. pri Gospe Sveti rojena in v celovški okraj pristojna Marija Herzbergerjeva v družbi cigana Mihaela Rosenfelsa si kupit kruha. Pri tej priliki je naprosila tudi Mavcevo za ogrske desetine. Ko je Mavceva odšla v spalno sobo, je Herzbergerjeva ukradla iz nezaklenjene omare 36 K denarja. Policija je oba aretovala in dobila pri tatitici še ves denar. Rosenfelsa so izročili sodišču, Herzbergerjevo pa, ker jo je bila napadla epileptika, v deželno bolnico.

Ij Stari znanec. V Ljubljani dobro znani Ladislav Juvan, rojen v Varšavi, ki nima nič manj kot 34 predkazni, se je uhotopil okoli ene ure popoldne v železniške proge čuvajnico št. 59 v Zalogu ter izmaknil čuvaju Janezu Kolariju na steni višjo srebrno žepno uro, katero je v bližini skril. Izmaknil je tudi večjo množico cimenta, katerega je od vasi do vasi prodajal kot prašek za snaženje kovin. Orožniki so Juvana prijeli in ga sodišču izročili.

Ij Podpora za rimske izkopske. Nemški viteški red je daroval kot podporo 2000 kron za nadaljevanje iskanje rimskih izkopnin na svojem posestvu v Mirju.

Ij Izžrebanje porotnikov za četrto porotniško dobo vršilo se bo v četrtek, dne 28. t. m. ob 11. uri popoldne.

Ij Ljubljanski občinski svet ima izredno sejo jutri ob 5. uri popoldne.

Štajerske novice.

Š Dopolnilna deželnozborska volitev v štajerski dež. zbor za vsled odstopa Hansa Woschnagga izpraznjeni mandat bo 10. novembra.

Š **Novo društvo.** Od Sv. Lovrenca v Slovenskih goricah se nam piše: V nedeljo, dne 31. oktobra popoldne po večernicah bo v stari šoli ustanovni shod izobraževalnega društva. Govoril bo veleč. g. dr. Hohnjec iz Maribora. Pridite v obilnem številu.

Š **Umrla je** v Gradcu profesorjeva soproga gospa Antonija Miklau roj. Hren.

Rupujte le vžigalice: »U korist obmejnim Slovincem«.

Telefonska in brzoljavna poročila.

LIBERALNE BLAMAŽE.

Logatec, 25. oktobra. Včerajšnji shod liberalne stranke v Logatcu se je zelo slabo obnesel. Prišlo je nekaj nad 80 ljudi, polovica liberalnih škricov. Špeditar Zicherl je otvoril shod ter podal besedo dr. Tavčarju, ki se je zaletel v novo lovsko postavo in novi občinski volilni red. Ta shod pri pogrnenih mizah je trajal samo 45 minut.

42 MILIJONOV KRON DEFICITA!

Dunaj, 25. oktobra. V jutranji seji državnega zbora bo finančni minister Bilinski z daljšim ekspozicijem predložil proračun za leto 1910. Proračun izkazuje 42 milijonov kron deficita. Finančni minister bo apeliral na zbornico, naj mu dovoli nove davke.

GROF THUN NASLEDNIK BIENERTHOV?

Dunaj, 25. oktobra. Takoj ko Bienerthovo ministrstvo sklone predložiti jezikovne zakone cesarjevi sankciji, demisijsko oba češka ministra, nakar sledi demisijska čelaga Bienerthovega kabineta. Ako se potem posreči doseči sporazumjenje med Čehi in Nemci, nastopi vlado koalicijsko ministrstvo, v nasprotnem slučaju pa uradniško ministrstvo. V parlamentarnih krogih se govori, da bo v slučaju, ako prične delovati češki deželni

zbor, grof Thun ministrski predsednik. **PROTI DRAGINJI ŽIVIL.**

Dunaj, 25. oktobra. V notranjem ministrstvu je bilo danes ob navzočnosti do-
ličnih sekcijjskih načelnikov posvetovanje, kaj storiti proti naraščajoči draginji živil.

KOŠUT ZOPET BOLAN.

Budimpešta, 25. oktobra. Košut je zopet obolel.

BUMEL NEMŠKIH DIJAKOV V PRAGI.

Praga, 25. oktobra. Včeraj se je pri humlu nemških dijakov zbralo na Přikopih toliko občinstva, da je policijski ravnatelj dal povelje vozno cesto izprazniti. Aretirani ste bili dve osebi, ki sta se ustavljali straži.

OBSOJEN NA VISLICE.

Praga, 25. oktobra. Po petdnevni porotni razpravi je v soboto ob pol drugi uri ponoči izrekla obsodba Henrika Bočka, ki je umoril dva detektiva in ranil nevarno več policajev, ter njegovih sokrivcev, ki so bili obtoženi tatvine in prikrivanja zločinov. Henrik Boček je obsojen na vislice, Karel Vohryšek na dve leti težke ječe, Rudolf Tychovsky na tri leta in Ana Stehlik na petmesečno težko ječo. Ostali trije obtoženci so bili oproščeni.

BLAMAŽA ITALIJANSKIH SOCIALNIH DEMOKRATOV.

Rim, 25. oktobra. Od socialnih demokratov za včeraj in danes napovedani protestni shodi proti obisku ruskega carja so se vsled prepiche udeležbe izjalovili in se deloma niti vršiti niso mogli. V Anconi in Raveni nameravani generalni štrajk se je izjalovil, ker je občinstvo odločno nastopilo proti vsem demonstracijam.

RUSIJA-ITALIJA-FRANCOSKA.

Pariz, 25. oktobra. Zunanji minister je odpotoval v Modano, da danes zvečer ondi pozdravi ruskega carja pri njegovem povratku iz Italije.

Pariz, 25. oktobra. »Echo de Paris« piše, da je bilo na sestanku med italijanskim kraljem in ruskim carjem dogovorjeno, naj ostané na Balkanu status quo. Nekateri listi pišejo, da se pripravlja proti Avstriji in Nemčiji nova trozveza, ki bo v bodočnosti igrala veliko ulogo in ki jo simpatično pozdravlja tudi angleško časopisje.

NOVO SRBSKO MINISTRSTVO.

Belgrad, 25. oktobra. Novi kabinet se je sestavil sledeče: stariradikalci: Pjašić, predsednik; Milovanović, zunanji minister; Jovanović, notranji minister; Pro-

tić, finančni minister. Mladi radikalci: Zujović, naučni; Tinotijević, pravosodni; Prodanović, trgovski; Vuković, stavbni in Marinović, vojni minister.

ČRNOGORSKA SKUPŠČINA.

Cetinje, 25. oktobra. Uradni list priobčuje ukaz kneza Nikalaja, s katerim sklicuje za 18. november skupščino k rednemu zasedanju.

KRIZA V ŠPANSKI.

Madrid, 25. oktobra. Moretov ministrski kabinet je imel v soboto zvečer prvo sejo, v kateri se je razpravljalo o splošnem političnem položaju. Moret se je izjavil nekemu časnikarskemu poročevalcu, da bo njegova prva naloga, pomiriti duhove pod praporom svobode. To pa se bo moglo zgoditi vsled prejšnjega kabineta le počasi, zato prosi potrpežljivosti in zupanja.

BOMBE NA ŠPANSKEM.

Saragosa, 25. oktobra. V soboto ob 8. uri zvečer se je razletela pred glavnim davčnim uradom bomba, ki pa ni povzročila nobene škode. Neki del bombe je nosil napis: Za Ferrerja!

ŠPANSKA V MAROKU.

Položaj španske vojske v pogorju Rifi je neizpremenjen. Mellila je popolnoma izolirana od Španske in nima nikake zveze s Špansko. Čete se morajo boriti z mnogimi nepravilnostmi. Še ono malo hrane, kar je je bilo, je pokvarjeno. Dosedaj so španske čete odbijale vse napade, četudi dostikrat z velikimi izgubami.

Lisabona, 25. oktobra. V cerkvi Corpo Santo so našli peklenški stroj. Peklenški stroj ni eksplodiral, ker je cerkvenik že gorečo vrvice prerezal. Dve osebi ste bili aretirani.

NEMŠKI PARNIK SE JE POTOPIL.

London, 25. oktobra. Iz Rio de Janeiro se poroča, da je nemški parnik »Posen« na poti v Valparaiso pogorel na odprtem morju in se potopil. Moštvo so rešili.

KINEMATOGRAFIČNO GLEDALIŠČE POVZROČILO VELIK POŽAR.

Vratislava, 25. oktobra. Tukajšnje kinematografično gledališče je zgorelo. Ogenj se je razširil tudi na sosednje hiše, ki so pogorele. Zgorelo je tudi več ljudi.

TATVINA NA BOŽJI POTI V ČENSTOHOVEM.

Varšava, 25. oktobra. V sloveči božjepotni cerkvi v Čenstohovem so pokradeni iz znamenite Marijine slike dragocenosti v vrednosti 6 milijonov rubljev. Brezdomno je rop izvršila kaka roparska družba. Baje so v Sosnovicah nekega člana te družbe že zaprli.

Bližajo se nam Vsi Sveti in Verne duše — ravno pravi čas, da se spomnimo tudi na to, kako bi povzdignili pobožnost in spomin na rajne s tem, da preskrbimo na predvečer Vernih duš za lep in čast primerno petje na pokopališčih. Zato opozarjamo čč. dušne pastirje, organiste, izobraževalna in pevska društva, da si omislijo pravkar izdane

»NAGROBNICE«.

ki jih je uredil Frančišek Marolt in izdala »Katoliška Bukvarna«. Cena lično vezani knjigi 2 K 40 vin. Tu se nahajajo — česar dosedaj še nismo imeli — zbrane vse nagrobnice, ki so bile dozdaj v navadi, pa veliko drugih novejših velike glasbene vrednosti. Ob grobovih naših rajnikov bodo veličastno vplivale in v nemale vernike, da ne pozabijo svojih v Bogu preminulih.

Pazite, kadar kupujete milo, na troje: dobrotu, ceno in težo. Najdražje milo nikakor ni vedno najboljša, zlasti inozemska pralna mila, ki jih visoka uvozna carina znatno podraži, ponujajo našemu občinstvu po pravih fantazijskih cenah, ki z ničemer niso opravičene. Gotovo resničen in vedno veljaven je pa stavek, da so najcenejša mila v resnici najbolj draga, ker slabo peró in pa še uničujejo perilo s slabimi dodatki, ki jih obsegajo.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 25. oktobra.

Pšenica za oktober	15.05
Pšenica za april 1910	14.26
Rž za oktober 1. 1909.	9.80
Oves za oktober	7.62
Oves za april 1910	7.61
Koruza za maj 1. 1910	6.88

Efektiv: — — —

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Podavila v 24 urah
23	9. zveč.	741.7	07.7	sl. jug	jasno	
24	7. zjut.	38.6	04.2	sl. jvzh.	megla	0.4
	2. pop.	35.6	09.8	sl. jug	jasno	
24	9. zveč.	734.8	6.1	sl. szah.	*	
25	7. zjut.	32.1	4.3	sr. vzh.	megla	0.4
	2. pop.	30.4	6.1	sl. sever	dež	

Srednja predvčerajšnja temp. 10.7° norm. 09.

Srednja včerajšnja temp. 05.7° norm. 8.9°.

Brez vsakega posebnega obvestila

2973

Globoko potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani sin, brat

Andrej Zajec
mekanik

po kratki, mučni dobi nenadoma umrl dne 24. t. m. ob 10. uri zvečer v 53. letu.

Zemski ostanki predragega pokojnika se bodo v torek 26. t. m. ob 3. uri popoldne prepeleli ob Sv. Krištofa na pokopališče k Sv. Križu.

Dragoga pokojnika priporočamo vsem v blag spomin.

V Ljubljani, dne 25. oktobra 1909.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Vsem, ki so naše staro prijateljstvo osvedočili s tem, da so nam povodom smrti naše soproge, oziroma nepozabne iskreno ljubljene matere, gospe

Julijane Kmetetz

na tako iskren način izrazili svoje sočutje, dalje vsem darovalcem krasnih vencev in za ves trud, da so se udeležili v tako obilem številu zadnjega spreveda, izrekam tem potom v svojem imenu kakor tudi v imenu svojih otrok najtoplejšo, najboljšo zahvalo.

Ljubljana, 25. oktobra 1909.

Simon Kmetetz.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja, katerega smo prejeli povodom nenadne smrti mojega soproga

Antona Vernika

nadsprevednika c. kr. drž. žel.

izrekam najiskrenejšo zahvalo, posebe še slavni »Čitalnici« v Spodnji Šiški, železničarjem, sorodnikom, znanecem, sploh vsem, ki so me tolažili v teh bridkih dneh.

Spod. Šiška, 25. okt. 1909.

Žalujoča ostala Apolonia Vernik.

Domača elektrotehnična obrt

FR. SAX elektrotehnik
Gradišče št. 17

priporoča svojo elektroinštalacijsko obrt slav. občinstvu v mestu in na deželi za uvažanje vsakovrstnih signalnih in varnostnih električnih naprav, kot hišnih zvoncev, budilk, telefonov i. t. d. Upeljujem in preskušujem strelovode na njihovo odvodno zmoglost na znanstveni podlagi. Izvršujem tudi inštalacijo jakih tokov za moč in luč. — Postregel bodem vestno in točno. Pokličite me, ako je Vaš električni obrat moten!

2139 Velespoštovanjem (1)

FR. SAX, domača elektrotehnična obrt Ljubljana

Gradišče št. 17.

Podružnice Spljet, Celovec

- In Trst -
- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

nudi promese na komunalne srečke à K 16.— k žrebanju 2. novembra gl. dob. K 300.000.—.

Sprejema zglasila 1/2% zastavnih pisem bulgarske narodne

na novo emisijo banke po originalnih pogojih za kurs K 89.50

za nom. 100 frankov v zlatu do 30. oktobra t. l. Za te zastavne liste jamči razun bolgarske narodne banke tudi Bolgarska kraljevina.

Podružnice Spljet, Celovec

- In Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -

Komedija v deželni zbornici in komedija v „Učiteljskem Tov.“

Cel svet je vedel, da je poslanec Gangl stavil v dež. zboru predlog zaradi zboljšanja plač in slične samo v agitačne namene, da se je nagovoril, da vrže svojim packom nekaj peska v oči, ker toliko pameti mu še vedno pripisujemo, da je vedel, da z nujnim predlogom nič dosege ne bo, in da je nujni predlog nepotreben, ker so slične prošnje že v finančnem odseku, in temu drugega treba ni bilo, kakor da svojim somišljenikom naroči, da v odseku zastavajo rešitev teh prošnji. A tega ni storil — morda iz nevednosti! — hotel se je postaviti: jaz sem rešitelj učiteljstva, dasi me moral vedeti, da S. L. S. nikdar takrat učiteljstva »reševala« ne bo, kadar bo Gangl zahteval. Na vse zadnje pa tudi, če bi bil nujni predlog sprejet, ne bi bilo nič drugega, kakor da bi bil finančni ali šolski odsek dobil en papir več, a regulacije bi se niti za eno sekundo ne bilo pospešilo. Če je mislil Gangl, da bosta njegovi komediji sledila Jaklič in Ravnikar, se je ruto motil. Ta vendar nista v politiki od črta, in predobro poznata komedijantstvo Ganglovo in njegovih kompanjonov, skali so samo prilike, da jih sedaj v »Tovarišju« ozmerjajo. »Prokletstvo za take zdajalce lastnega stanu!« Tisočero solz in vzdihov itd. Le glejte, da Vas ne bo učiteljstvo klelo in jokalo, ker je imelo tako nespretno in neumne voditelje.

Iz šolske službe.

Na mesto na dopustu se nahajajočega učitelja Franc Juvanca je nastavljen na vrhu pri Vinici kot začasna učiteljica Zora Blinc. Na dopustu se nahajajočega nadučitelja Simona Punčuha v Šmarju pri Ljubljani nadomešča suplentka Marija Sodnik. Obolelo učiteljico Franciško Vandenčič v Starem trgu pri Ložu nadomešča suplentka Leopoldina Kos, obbolelega nadučitelja Ivana Kremžarja v Št. Vidu pri Zatičini pa Ema Kržič, začasno vodstvo šole je poverjeno stalni učiteljici Mariji Pezdirc. Izprašana učiteljica ženskih ročnih del Beatrika Sedečič je nastavljen na potovalna učiteljica za ženska ročna dela s sedežem v Črnomlju za šole Dobliče, Griblje, Petrovo vas in Tribuče. — Na šolovozrednici na Brezovici pri Ljubljani je ustanovila dve vsporednici in sicer ena na Brezovici, druga v Logu. Trirazrednica v Podzemlju dobi vsporednico v Gradcu. — Razpisane učiteljske službe. Do 15. novembra t. l. sta v stalno nameščenje razpisani nadučiteljski službi na dvorazrednici na Studencu in trirazrednici na Veliki dolini ter učiteljska služba na triazrednici na Raki — okraj Krško. — Obrtno-nadaljevalna šola v Smartnem pri Litiji. Deželna vlada je pritrčila sklepu šolskega odbora obrtno-nadaljevalne šole v Smartnem pri Litiji, da se poučuje risanje v pripravljalnem tečaju ob nedeljah od 8. do 10. ure dopoldne, v obeh razredih pa v ponedeljkih od 2. do 6. popoldne; vsi drugi predmeti pa se poučujejo v torkih in sredo od 6. do 8. zvečer (oziroma v pripravljalnem tečaju od 6. do 7. zvečer). Merouk se poučuje ob nedeljah od 11. do 2. dopoldne.

Koroške novice.

k Most čez Krko pri Št. Jakobu ob cesti, ki ga je razdrila ob povodnji Krka, je zopet popravljen.

k Zopet »en krah« v nemško-nacionalnem taboru. V Lipi na Zg. Koroškem je izginil tamošnji nemško-nacionalni župan. Dunajski »Deutsches Volksblatt« je poročal sledeče: Župan občine Lipa (Lind) je izginil, ker je prišel v konkurz. Dolga je 50.000 kron, vrednost premoženja 10.000 kron. Prišlo je pismo, da se hoče v Bečaku usmrtiti; sin in še nekdo drugi sta se nekaj odpeljala, pa ga nista našla. Gorje, da bi bil to Slovenec, ves rač bi bil pokoncu, in vrabci po strehah bi žvižgali, kako slabo da gospodarijo Slovani.

k Polyomyelitis, novejša otroška bolezen, se širi po Celovcu. Celovski župan je vsled tega prepovedal — šolarske maše. Pač pa šol niso zaprli. Metnitz si osvaja tudi oblast.

k Rosegger je pustil Celovčane na cesti in ni prišel, kakor je obljubil, k upravitvi svojega dela »Am Tage des Gerichtes«. Seveda je zavladala med nemško-nacionalnim občinstvom v mestnem gledališču velika potrtost. G. Steinlechner, avnatej »Schulvereina«, je porabil to priložnost in »spustil« na Roseggerja celo povzročanje. Najbrž si je Rosegger premislil, ker se je bal, da doživi fiasko. »Am Tage des Gerichtes« namreč ni bogsigavedi kaj posebnega. Sicer pa bi bil v tem zvezi v Celovcu lahko popolnoma brez skrbi. Celovsko občinstvo bi bilo z vsakim delom zadovoljno, samo da bi bilo Roseggerjevo.

k Nemško-nacionalni dijaki v Celovcu res svobodni tisti. Dovoljeno jim je prav vse. V četrtek 21. t. m. so priredili v cel-

lovškem mestnem gledališču »Roseggerjev večer« in igrali so Roseggerjevo, sicer ne klasično igro »Am Tage des Gerichtes«. Rosegger je obljubil, da pride ta večer v Celovec. Res ga gredo nemški dijaki zvečer ob 7. uri čakati na kolodvor, a Roseggerja ni bilo. Same jeze so šli dijaki demonstrirati pred hišo, v kateri je slovenska posojilnica in uredniški prostori »Mira«. Hvalja so in peli izzivalne pesmi kakor »Die Wacht am Rhein«, da se je razlegalo po celam mestu. Seveda noben redar tega ni slišal.

Izpred sodi ča.

Ciganska vest. Pri okrajnem sodišču v Idriji se je vršila 2. oktobra t. l. kazenska razprava proti ciganki Mariji Markovič, ker je bila Marijo Čuk ogoljufala za dve kroni. Ko je Čuk čakala pred sodiščem na razpravo, pristopil je k nji cigan Jožef Goman iz Vojnega Križa na Hrvaškem ter jo jel nagovarjati, naj po krivem priča na ta način, da naj reče, da dotične ženske ne pozna. Obljubil ji je za to dve kroni, za katere je bila ogoljufana, in štiri kroni za pot, ker sicer ne bode nič dobila, če bode Markovič kaznovana. Obtoženec se zagovarja, da je pričel rekel: »Recite, da to ni tista ženska, če res ni bila!« in da ga morda priča, ki govori hrvaški, ni razumela. Priča Marija Čuk ta zagovor izpodbija. Za kazni je dobil tri mesece ječe.

Nepoboljšljiva tatica. Marija Fissneider iz Klausna na Tirolskem doma, postrežnica v Ljubljani, ima že več predkazni zaradi tatvine. Pokradla je v restavraciji pri »Slonu« in pri Friedelnu več žlic, nožev in vilic iz kinasrebra. Uršuli Kalin v Ljubljani, pri kateri je stanovala, izmaknila je iz zaprte omare 100 K, iz kleti vina in še več drugih reči. Zato ji je pa naložilo sodišče tudi strogo kazni, kajti sedela bo dve leti v Begunjah v težki ječi.

Nj se mu izplačalo. Valentin Prešern, posestnik v Spodnji Šiški, je prignal dne 2. junija t. l. v Ljubljano na semenj tri konje. Za vsakega konja je imel poseben žilvinski potni list. Ker so pa bile te listine že zastarane, preskrbeti bi bil moral pri županstvu nove potne liste. A tega Prešern ni storil, marveč je zapisal mesto 14. in 18. majnika 1909 24. in 28. majnika in se tako zakrivil hudodelstva goljuhanje. Pokoril se bode za to šest tednov v ječi.

Zaradi hudodelstva oskrumbe je bil obsojen 30 let stari Tirolec Peter Fegischer iz Domžal na tri mesece težke ječe, ker je neko osem let staro pastarico oskrunil.

Pretep med delavci. V noči na 25. junija t. l. sta šla delavca Jernej Zupančič in Alojzij Koprivec iz Ljubljane proti Ilovci. Nasproti jima pride Al. Simončič, delavec na Ilovci, z dvema tovarišama. Na cesti se je vnel prepri, tekoma katerega Simončič s palico udarj Zupančiča po levi strani glave in mu okoli poškoduje; pa tudi Koprivca je mahnil s palico po čelu, a ga le lahko poškodoval. Obsojen je bil na šest tednov ječe.

Znanost in umetnost.

»Krščanski Detotjub«. List za krščansko vzgojo in rešitev mladine. Izhaja štirikrat na leto. Urejuje Mihael Bulovec, uršulinski spiritual. Letnik XVIII. Številka 3. — Vsebina: Materina ljubezen ali dolžnosti in napake pri vzgoji. Prava materina ljubezen. Žena v poganstvu in krščanstvu. — Zabavno-poučni del: Pismo na Marijo. Bog v naravi. Vodite otroke k Srcu Jezusovemu. Dobri otroci molijo za svoje starše. Materin prstan. Božja pričujočnost. Pribežališče grešnikov. Kaj premore dobra knjiga. Vzgoja dobre matere. Za srečno zadnjo uro. Gorje njemu, ki ga starši prekolnejo. Iz ljubezni do staršev. Najlepše izpričevalo. — Skrb za telesno zdravje: Pregibanje telesa. Kako vrednost ima strd za otroke. — Društvena blagajna. — Naročnina na list je 1 krona, kdor plača 2 kroni, postane član društva. Vsaka krščanska hiša, posebno vsaka krščanska mati naj bi imela ta prepotreben list!

»Novi akordi«. Uredništvo tega zbornika naznanja, da izide zadnji, to je 6. zvezek tekočega letnika »Novih akordov« 1. novembra t. l., ker je založništvo iz praktičnih ozirov sklenilo, da izdaja zbornik odslej ob rokkih, ki odgovarjajo teku kalendarskega leta. Prvi zvezek novega (IX.) letnika izide potem 1. januarja, drugi zvezek 1. marca itd. Da se ustreže mnogostanskim željam, od očilo se je uredništvo, prilagati v prihodnjem letu od slučaja do slučaja tekstno prilogo in s tem razširiti obseg zbornikov. Natančnejši načrt glede te priloge objavimo v prilogi prvega zvezka prihodnjega leta, na katerega že sedaj posebno opozarjamo.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko ceforijo

598 52-1

Kuharica

vestna, varčna in pridna, želi službe h kakemu samostojnemu gospodu ali župniku. Zmožna je tudi voditi kako večje gospodinjstvo. Cenjene ponudbe naj se pošiljajo na upravništvo »Slovenca« kot samostojna kuharica. 2965 3-1

V lepem prijaznem kraju v Št. Rupertu na Dolenjskem se prodaja ali da v najem

lepa enonadstropna hiša

z gospodarskim poslopjem, pripravna za prodajalno in gostilno, ali kako drugo obrt, ker je v veliki fari tik župne cerkve. Več se izve pri lastniku Ivanu Škufca v Dragi pri Višnjigori. 2962 5-1

Išče se

pomočnik in učenec

za konfekcijsko in boljše delo. Nastop takoj. Naslov pove uprava Slovenca. 2967 3-1

2942 Išče se dobro izurjena 3-1

prodajalka

za trgovino z mešanim blagom. Služba se nastopi lahko takoj. Plača po dogovoru. Več pove Simon Bratoš, trgovec, Št. Vid pri Vipavi.

Dne 11. novembra letos se bode na javni sodni dražbi na Brdu prodalo

posestvo Jerneja Mala v Pečah št. 17

Začetek ob 9. uri. Posestvo je zelo pravnomočno za gostilno in prodajalno, sploh najbolj prikladno v celom brd. okraju. 2963 3-1

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavcu, pošta in postaja Roč v Istri, belo in črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 22 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 2474 26-1

Nova hiša

blizu »Zvezde« se iz proste roke pod ugodnimi pogoji ceno prodaja; v pritličju pripravna za malo obrt s stanovanjem. Natančneje se poizve pri g. Fr. Čudnu, trgovcu in urarju v Ljubljani. 2124 (1)

Razglas.

Vsled prošnje dedičev po dne 26. avgusta 1909 v Ljubljani umrli gospej Emiliji Korn se vrši

prostovoljna sodna dražba

v zapuščino spadajočih premičnin kakor: zlatnine in srebrnine, obleke in perila ter hišne oprave od vstevši

28. do 30. oktobra 1909

vsak dan od pol 9. do 12 dop., in od pol 3. do 5. ure pop. v hiši št. 3 v Slomškovih ulicah.

Posamezne kategorije teh premičnin se bodo dražile v istem redu, kakor so našteje zgoraj.

V Ljubljani, dne 22. oktobra 1909.

Dr. Karl Schmidinger i. r.
c. kr. notar kot sodni komisar.

Naznanilo in priporočilo.

restavratorijo „pri Zlati kapljici“ Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

prenovila in notri do ceste razširila, tako, da stoji sedaj pet lepo opravljenih, svetlih in prijaznih prostorov cenjenim gostom v porabo v katere se pride neposredno s ceste ali iz hiše in z dvorišča. Ena soba popolno zase je na razpolago cenjenim gostom za vsakojaka zborovanja.

Tu se točijo pristna domača vina in izborna Reininghausovo pivo. Dobivajo se ob vsakem času gorka in mrzla jedila ter od 9. ure naprej tudi zajutrek. — Postrežba je točna. — Cene zmerne. 2921 3-1

Za mnogobrojni obisk se vljudno priporočata

L. A. TRATNIK.

Ura z verižico za samo kron 2.—.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja slovenska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno, 36 ur ideo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2.—, ter 3letnim pisanim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 5.50, 5 kosov K 9.—. Pošilja proti povzetju

prus.-šlezjska izvozna tvrdka A. GELB, Krakov 340.

2561 Za neugajajoče denar nazaj. 1-1

Ustna voda „Euodin“

Specialiteta za kadike.

3265 Glavna zaloga: (11)

Lekarna Uh. pl. Trnkozoy v Ljubljani

Služba organista in cerkvenika

se razpisuje na Dobovcu. — Služba se lahko nastopi takoj. Prednost imajo oženjeni rokodelci. — Župni urad na Dobovcu, p. Trbovlje. 2949 3-1

Krila za dame

gladka komad . K 1.40

pasasta „ „ „ 1.50

po vzorcu „ „ „ 1.60

pošilja proti povzetju tovarna za volneno blago G. WEISSENSTEIN v Bystrém pri Poličky. 6 kril gre na 5 kg poštni zavoj. Dalje pošilja čisto volnene nogovnice par po 90 v. in višje in čisto volnene žoke par po 60 v. in višje. Vzorci na zahtevo, neugajajoče se vzame nazaj. 2913 7-1

Veliko zalogo absolutno zjamčenega pristnega vina.

1097

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima Kmetijsko društvo v Vipavi. — Izborna kvaliteta: letošnje belo mašno vino od 30—40 K. Sortirano vino rizling, beli burgundec, silvanec in zelen od 40—55 K, črni »Karminet« po 55 K, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. — Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. — Stara desertna vina v buteljkah po 1 do 1.20 K, vinski kis po 30 K in tropinsko žganje po 2 K liter.

Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

Za zadrage in večje množine izjemne cene. — Za obilne naročbe se priporoča Kmetijsko društvo v Vipavi.

Za šport in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles prejem koles za emaliranje, ponikanje ter popravila: solidno in ceno.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska o. št. 9.

Zastonj

torej brezplačno dobi vsak človek v lekarni Trnkoczy zraven rotevža, lepo tiskano deset zapovedi za zdravje tudi po pošti se brezplačno razpošiljajo. 3257 52-

Lepa prilika.

Javna knjižnica strok. društva v Trzinu

razprodaja po jako nizki ceni knjige. Društva, katera si mislijo ustanoviti knjižnico, imajo tukaj jako ugodno priliko za nakup knjig. Prodajo se skupno ali posamezno. — Pojasnila daje g. Jakob Koprivnik, Trzin, Gorenjsko. 2939 3-1

Telefon št. 287.

Tvrška

Telefon št. 287.

Chalupnik & Predovič

Ljubljana, Stari trg št. 19

priporoča najboljše in najokusnejše

šunke, pripravljene po praškem načinu,

raznovidno, prekajeno in sveže svinjsko meso od mladih domačih pitanih prašičev, dalje raznovidne klobase.

Hrenovke in safalade vsak dan dvakrat sveže.

Poštne pošiljatve po povzetju od 5 kg naprej.

Za izborno blago, točno postrežbo in solidne cene jamči in se priporoča zgoraj navedena tvrška.

Naše vžigalice!

➔ Skrbite, da pridejo v vsako hišo naše vžigalice! — Vsak trgovec, pri katerem kupujete, jih mora imeti, vsaka gostilna, v katero zahajate, vsaka naša gospodinja! — Dolžnost vsakega našega somišljenika je, da zažiga tobak in smodke le z vžigalicami »Za obmejne Slovence«, ki se dobé pri »Gospodarski zvezi« v Ljubljani!

VINSKE SODE

iz hrastovega lesa, zdrave, močne 295 3-1

od litrov	56/65
"	100/120
"	200/220
"	600/800

nadalje 8 komadov prav močnih, zdravih hrastovih sodov z vrticami v obsegu hlt. 36, 36, 39, 39, 40, 46, 42 in 50 ima napredaj po primerno nizki ceni

tvrška M. Rosner & Co., Ljubljana, poleg Koslerjeve pivovarne.

Išče se dobrega kovača in kočij in enega dobrega kolarja

oba samostalna delavca. Delo trajno. Pla dobro. Nastopi se takoj pri tvrdki: Bra I. & L. Merlak, prva dalmatinska kolarska in karaška delavnica s stroji Šibenik (Dalmacija).

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Wallace - Podravski, Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih. Vez. 4 K 50 v.

Ljudska knjižnica: 1. zvezek: Znamenje štirih. Londonska povest. 60 v.

2. zvezek: Dostál, Darovana. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. 60 v.

3. zvezek: Sienkiewicz, Jernaš Zmagovač. Povest. — Achtleitner, Med plazovi. 60 v.

4. zvezek: Detela dr., Malo življenje. Povest. 1 K, vez. v platno 1 K 60 v.

5. zvezek: Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest iz leta 1573. 1 K 60 v, v platno vez. 2 K 60 v.

6. zvezek: Finžgar, Gozdarjev sin. Povest. 20 v.

7. zvezek: Detela dr., Prihajač. Povest. 90 v, vez. v platno 1 K 70 v.

8. zvezek: Pasieglavci. Zgodovinska povest iz Kristusove legende. 2 K 20 v, vez. v platno 3 K 20 v.

Spilmanove povesti: 1. zvezek: Ljubite svoje sovražnike! Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. II. natis. 40 v, karton 60 v.

2. zvezek: Maron, krščanski deček iz Libana. Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Druzih. 40 v, karton 60 v.

3. zvezek: Marijina otroka. Povest iz kavkaških gor. 40 v, karton 60 v.

4. zvezek: Praški Judek. Povest. II. natis. 40 v, karton 60 v.

5. zvezek: Ujetnik morskoga roparja. Povest. 40 v, karton 60 v.

6. zvezek: Arumugam, sin indijskega kneza. Povest. 40 v, karton 60 v.

7. zvezek: Sultanovi sužnji. Carigradska povest. 60 v, karton 80 v.

8. zvezek: Tri indijske povesti. 60 v, karton 80 v.

9. zvezek: Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. 60 v, karton 80 v.

10. zvezek: Zvesti sin. Povest za vlado Abarja Velikega. 40 v, karton 60 v.

11. zvezek: Rdeča in bela vrtnica. 40 v, karton 60 v.

12. zvezek: Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji. 60 v, karton 80 v.

13. zvezek: Boj in zmaga. Povest iz Anama. 60 v, karton 80 v.

14. zvezek: Prisega huronskega glavarja. Povest iz starejših misijonske zgodovine kanadske. 60 v, karton 80 v.

15. zvezek: Angel sužnjev. Brazilska povest. 40 v, karton 60 v.

16. zvezek: Zlatokop. Povest iz misijonskega potovanja po Alaski. 60 v, karton 80 v.

17. zvezek: Prvič med Indijanci ali vožnja v Nikaraguo. 60 v, karton 80 v.

18. zvezek: Preganjanje indijskih misijonarjev. 60 v, karton 80 v.

19. zvezek: Mlada mornarja. 60 v, karton 80 v.

Jurčičevi zbrani spisi:

1. zvezek: Deseti brat. Roman.

2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesenska noč med slovenskimi polharji. Črtice iz življenja slovenskega naroda. — IV. Spomini starega Slovence ali črtice iz molega življenja.

3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov luteranske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoriistična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.

4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.

5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetijskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V volni krajini. Povest.

6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.

9. zvezek: I. Doktor Zober. Izviren roman. — II. Med dvema stoloma. Izviren roman.

11. zvezek: I. Tugomer. Tragedija. — II. Berite Novice! Vesela igra. — III. Veronika Deseniška. Tragedija. — IV. Pri-povedne pesni.

Cena: broširano á 1 K 20 v, elegantno vezano á 2 K.

Andrejčkovega Jožeta spisi:

1. zvezek: Črtice iz življenja na kmetih. 30 v.

2. zvezek: Matevž Klander — Spiritus familiaris. — Zgodovina motniškega polja. — Gregelj Koščenina. 30 v.

3. zvezek: Amerika, ali povsod dobro — doma najbolje. 30 v.

4. zvezek: Popotni listi. — Cesar Jožef v Krašnji. — Nočni sprehod. — Popotniki v arabski puščavi — Spomin na Dubrovnik. — Damberški zvon. 90 v.

5. zvezek: Žalost in veselje. 30 v.

6. zvezek: Nekaj iz ruske zgodovine. — Vojniška republika zaporoških kozakov. 30 v.

7. zvezek: Božja kazen. — Plavec na Savini. — Čudovita zmaga. 30 v.

8. zvezek: Emanek, lovčev sin. — Berač. 30 v.

Kočvar, Mlinarjev Janez. Slovenski junak ali uplemenitba Teharčanov. Povest. 80 v.

Cigler, Detelja ali življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov. 60 v.

Kortonica, koroška dedica. Povest. 60 v.

Kržič, Anglejšček, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. Tečaj II.—XV. kart. á 1 K.

— Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 95, 96, 97, 05, 06, 07, kart. á 4 K.

— Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva. I.—III. del á 60 v, kart. 80 v.

— Nedolžnim srcem. Pesmi s slikami, vez. 1 K 45 v, kart. 1 K 20 v.

— Sveta Germana, izgled krščanske potrpežljivosti. 20 v.

Šmid Kristof, Roza Jelodvorska. Lepa povest za mladino. S 6 podobami, vez. 2 K.

— Mlad samotar. Povest. 30 v.

— Timotej in Filemon. Povest krščanskih dvojčkov. 40 v.

— Nedolžnost, preganjanje in poveljana. Povest. 60 v.

— Evstahij. Povest. 40 v.

— Cvetina Borogradska. Povest. 80 v.

Tomšič, Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 1889, 1890. Kart. á 4 K.

Zakrajšek, Ogljenica ali hudobija in nedolžnost. Povest. 60 v, kart. 80 v.

Malavasić F., Oče naš. Povest za mladino in ljudstvo. 1 K 70 v.

Mati božja dobrega sveta ali bratovska ljubezen. Povest iz časov turških bojev koncem XVI. stoletja. 80 v.

Krašovec F., Utrinki. Črtice in potopisi. 2 K.

Rihar F., Andrej Hofer, tirolski junak. Ljudska igra v petih dejanjih. 80 v, 10 izvodov 5 K.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih. 50 v, 5 izvodov in več po 35 v.

Slovenski A. B. C. v koloriranih podobah s pesmicami. Priporočljiva knjiga otrokom v zabavo in za početni nauk v branju. 80 v, trdo vez. 1 K 20 v.

Hitra vožnja. Knjiga s podobami za otroke. 1 K 60 v.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Bourget, Razporka. Roman. 2 K, vez. 3 K.

2. zvezek: Turgenjev, Stepni kralj Lear. Povest. — Stepijak, Hiša ob Volgi. 1 K 20 v, vez. 2 K 20 v.

3. zvezek: Prus (Aleks. Glowacki), Straža. Povest. 2 K 40 v, vez. 3 K 40 h.

4. zvezek: Ponizani in razžaljeni. Roman. Broširan 3 K, vez. 4 K 20 v.

5. zvezek: Sevcenko-Abram, Kobzar. Izbrane lirčne in pripovedne pesmi z zgodovinskim uvodom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. Broš. 2 K 40 v, vez. 3 K 60 v.

6. zvezek: Champol-Levstik, Mož Simone. Broš. 1 K 90 v, vez. 3 K.

7. zvezek: Sevcenko - Abram, Kobzar II. del Hajdamaki. Poem z zgodovinskim uvodom o Hajdamašini. Broš. 1 K 50 v.

8. zvezek: Sheehaun-Bregar, Dolina krvi. (Glenanaar.) Povest iz irskega življenja. Broš. 4 K 20 v, vez. 5 K 80 h.

Sienkiewicz, Potop. Zgodovinski roman. I. in II. del. Broš. 6 K 40 v, vez. 9 K 20 v.

— Krizarij. Zgodovinski roman v štirih delih. Broš. 5 K 20 v, vez. 7 K 30 v.

— Z ognjem in mečem. Historičen roman. 4 deli. Broš. 4 K 50 v, vez. 6 K 50 v.

— Rodbina Polaneških. Roman. 3 zvezki. Broš. 10 K, vez. v dveh zvezkih 12 K 60 v.

— Mali vitez, Pan Volodijevski. Zgodovinski roman, 3 zvezki. Broš. 7 K, vez. 8 K 40 v.

Medved, Poezije, I. del. Broš. 3 K 80 v, vezano 5 K.

— II. del. Broš. 4 K, elegantno vez. 5 K 40 v.

Sardenko Silvin, Roma. Poezije. Broš. 2 K, elegantno vez. 3 K 20 v.

Prešerna Franceta, Poezije. Uredil L. Pintar. Broš. 1 K, vez. 1 K 40 v.

Lenard, Dr. Leop., Nemščina brez učitelja ali slovensko-nemška slovnica za samouke. 1 K 20 v.